

Korintliqlarga «2»

Rosul Pawlus Korint shehiridiki jamaetke yazghan ikkinchi mektup

¹Xudaning iradisi bilan békitilgen, Mesih Eysaning rosuli menki Pawlus we qérindash bolghan Timotiydin Korint shehiride turuwatqan, Xudaning jamaitige we shuningdek pütkül Axaya ölkisidiki barliq muqeddes bendilerge salam!■

²Atimiz Xuda hem Reb Eysa Mesihning silerge méhir-shepket we xatirjemlik bolghay!■

³Rebbimiz Eysa Mesihning Atisi, rehimdilliqlarning igisi Ata, barliq righbet-tesellining Igisi bolghan Xudagha teshekkür-medhiye oqulghay!■

⁴Biz uchrighan herqandaq japa-musheqqette U bizge righbet-teselli bériwatidu, shuning bilen biz Xuda teripidin righbetlendürülgen bolup U yetküzgen righbet-teselli bilen herqandaq bashqa japa-musheqqetke uchrighanlarga righbet-teselli béreleydighan bolduq.■

⁵Chünki, Mesihning azab-oqubetliri biz terepke éship tashqandek, Mesih arqiliq bolghan righbet-

■ **1:1** Fil. 1:1. ■ **1:2** Rim. 1:7; 1Kor. 1:3; Ef. 1:2; 1Pét. 1:2. ■ **1:3** Ef. 1:3; 1Pét. 1:3. ■ **1:4** 2Kor. 7:6.

tesellimizmu éship tashidu. □ ■

6-7 Emma biz japa-musheqqette qalsaqmu bu silerning righbet-teselli we nijat tépishinglar üçhün bolidu; bular silerning biz tartqan azab-oqubetlerge oxshash azab-oqubetlerge chidishinglar bilen silerdimu hasil qilinidu; biz righbet-teselli tapsaqmu u silerning righbet-teselliringlar we nijatinglar üçhün bolidu; shunga bizning silerge baghlighan ümidimiz mustehkemdur; chünki siler azab-oqubetlerdin ortaq nésiwilik bolsanglar, oxshashla righbet-

□ **1:5 «Mesihning azab-oqubetliri biz terepke éship tashqandek, Mesih arqiliq bolghan righbet-tesellimizmu éship tashidu»** — «Mesihning azab-oqubetliri» bolsa belkim Pawlus we buraderlirining Mesihge baghlan'ghanliqi tüpeylidin uchrighan ziyankeshlikni körsitidu. Emma Pawlus bu ishlarni Xudadin kelgen, birxil imtiyaz we beriket süpitide qaraydu. «Filippiliqlargha» bolghan «qoshumche söz»imizde «Mesihning azablrigha bolghan sirdash-hemdemlik» toghruluq sözimiznimu körüng. ■ **1:5** Zeb. 34:19; 94:19.

tesellidin ortaq nésiwilik bolisiler dep bilimiz. □ ■

⁸ Chünki, i qérindashlar, silerning Asiyada duch kelgen japa-musheqqettin xewersiz yürüshüglarni xalimaymiz; u waqitlarda biz chidighusiz éghir bésimgha duch keldüq, hetta hayatning özidin ümid üzgüdek bolghaniduq. ■

⁹ Emma özimizge emes, belki ölgenlerni tirildürgüchi Xudagha tayinishimiz üçün qelbimizde ölümge mehkum qilin'ghandek yürettuq. □ ■

¹⁰ U bizni bundaq dehshetlik bir ölümdin qutquzghan we hazir qutquzmaqta, we bizni yenila qutquzidu, dep uninggha ümid baghliuq; ■

¹¹ silermu buningda hem biz üçün dua-tilawetler bilen medet bériwatisiler; shundaq qilip talay ademlerning wasitisi arqiliq bizge körsitilgen ilti-

□ **1:6-7** «Emma **biz japa-musheqqette qalsaqmu bu silerning righbet-teselli we nijat tépishinglar üçün boldidu; bular silerning biz tartqan azab-oqubetlerge oxshash azab-oqubetlerge chidishinglar bilen silerdimu hasil qilinidu**» — rosul Pawlus herdaim özi tartqan azab-oqubetler bashqilarda teselli-righbet we nijat hasil qilidu, dep qaraydu. Shuning bilen u daim azab-oqubetlerni birxil bext we imtiyaz süpitide raziliq bilen qobul qilatti. «Filippiqlargha» bolghan «qoshumche söz»imizde «Mesihning azabirigha bolghan sirdash-hemdemlik» toghruluq sözimiznimu körüng. «biz **righbet-teselli tapsaqmu u silerning righbet-teselliringlar we nijatinglar üçün boldidu**» — mushu sözler bezi kona köchürmilerde tépilmaydu. «shunga **bizning silerge baghlihan ümidimiz mustehkemdur**» — rosul, Korinttiki qérindashlirim azab-oqubetni körsila, belkim étiqadtin tanidu, dégen ensireshtin xaliy boldum, démekchi. ■ **1:6-7** 2Kor. 4:17. ■ **1:8** Ros. 19:23. □ **1:9** «Emma özimizge **emes,...**» — bashqa birxil terjimisi: «Derweqe, özimizge emes...». ■ **1:9** Yer. 17:5, 7. ■ **1:10** 1Kor. 15:31.

pat tüpeylidin talay ademler *Xudagha* rehmetler éytidighan bolidu.■

Pawlusning ziyaretni keynige sürüshi

¹² Chünki pexrimiz, yeni wijdanimizning guwahliqi shuki, Xudaning aldida sap niyetler we semimiylik bilen (insaniy paraset bilen emes, belki Xudaning méhir-shepqiti bilen) biz bu dunyagha nisbeten we bolupmu silerge nisbeten özimizni tutuwalidighan bolduq.

¹³⁻¹⁴ Chünki silerge yazghinimiz oquyalaydighan we tonup yételeydighandin bashqa héch nerse emes; lékin men silerning bizni qismen tonup yetkinglar boyiche Reb Eysaning künide siler bizning pexrimiz bolidighininglardek bizlernimu silerning pexringlar bolidu dep bizni toluq tonup yétishinglarni ümid qilimen. □

¹⁵ Shuning bilen mushundaq ishenchte bolup men eslide ikkinchi qétim silerge méhir-shepqetni

■ **1:11** Rim. 15:30; 2Kor. 4:15; Fil. 1:19. □ **1:13-14** «Chünki silerge yazghinimiz oquyalaydighan we tonup yételeydighandin bashqa héch nerse emes; lékin men silerning bizni qismen tonup yetkinglar boyiche Reb Eysaning künide siler bizning pexrimiz bolidighininglardek bizlernimu silerning pexringlar bolidu dep bizni toluq tonup yétishinglarni ümid qilimen» — Korintliqlarning köpinchisining Pawlus we Timotiyni chüshenmigen yerliri tola idi. Mushu yerde Pawlus özining «ulardin musteqil» tekebbur adem emeslikini ulargha körsitip righbetlendüridu. Pawlus özini ularning dua-tilawetlirige éhtiyajliq, deydu (12). Shunga «Reb Eysaning küni» (dunyagha qaytish küni)de ularning Pawlus hem Timotiyda bolghan töhpisi körülüdu (démek, shu künide «bizlermu silerning pexiringlar bolimiz»).

yetküzüşke awwal silerning qéshinglarga barmaqchidim; □ ■

16 yeni, qéshinglardin Makédoniyeye ötüp, andin Makédoniyedin yene qéshinglarga kélishni, shundaqla siler teripinglardin Yehudiye ölkisige uzitilishimni ümid qilghanidim.

17 Mende shundaq niyet bolghanda, men uni yéniklik bilen qarar qilghanmu? Men niyet qilghanda, mende «etlik» kishilerdikidek: birdem «berheq, berheq» we birdem «yaq, yaq» déyish barmu? □

18 Emma Öz sözide turghinidek, bizning silerge éytqan sözimiz birdem «berheq» we birdem «yaq» bolmaydu; ■

19 Chünki biz (men we Silwanus we Timotiy)ning aranglarda jakarlighinimiz — Xudaning Oghli, Eysa Mesih, birdem «berheq» we birdem «yaq» emestur; belki Uningda «berheq»la bardur. □

20 Chünki Xudaning qanchilik wediliri bolushidin

□ **1:15** «awwal silerning qéshinglarga barmaqchidim» — «awwal» belkim «Makédoniyagha bérishtin awwal» dégen menide (16-ayet, «1Kor.» 16:5-6, «2Kor.» 2:12ni körüng). ■ **1:15** 1Kor. 16:5.

□ **1:17** «Mende shundaq niyet bolghanda, men uni yéniklik bilen qarar qilghanmu?» — Pawlusning bu oy-niyiti emelge ashurulmighanidi. Shunga Korintliqlarning beziliri uni «tutami yoq adem» dep eyibleytti. «men niyet qilghanda, mende «etlik» kishilerdikidek: birdem «berheq, berheq» we birdem «yaq, yaq» déyish barmu?» — ««etlik» kishilerdikidek» dégen néme menisi? «Etlik» bolsa insanlarning adette ishenchlik emeslikini, ulargha tayanmasliq kéreklikini, ularning qarghularche ish qilidighanliqini körsitidu. «Rimliqlargha»diki «et» toghruluq «kirish söz»imizni körüng. ■ **1:18** Mat. 5:37; Yaq. 5:12. □ **1:19** «Silwanus» — shübhisizki, Injildiki bashqa yerlerde «Silas» sheklide uchraydu (mesilen, «Ros.» 18:5).

qet'iynezer, ular Uningda «berheq»tur, we biz arqiliq Uningdimu Xudagha shan-sherep keltüridighan «Amin» bardur. □

²¹ Emdi bizlerni siler bilen bille Mesihde ching turghuzghuchi bolghini hem bizni mesihligini bolsa Xudadur. □

²² U yene üstimizge möhür bésip, qelbimizge Öz Rohini «kapalet» bolushqa ata qildi. □ ■

□ **1:20 «Chünki Xudaning qanchilik wediliri bolushidin qet'iynezer, ular Uningda «berheq»tur, we biz arqiliq Uningdimu Xudagha shan-sherep keltüridighan «Amin» bardur»** — «Amin» dégen söz duagha, melum arzu-tilekke yaki melum wez-telinge «Shundaq bolghay, Xudayim!», «Qoshuldum!» dégen menini bildüridu. □

□ **1:21 «bizlerni siler bilen bille Mesihde ching turghuzghuchi bolghini hem bizni mesihligini bolsa Xudadur»** — «mesihlinish» yaki «mesih qilinish»ning umumiy menisini chüshinish üçün Tewrat «Yesh.» 61:1diki izahatni we «Tebirler»nimu körüng. Reb Eysa Mesih xizmitini ada qilish üçün Muqeddes Roh bilen «mesih qilinip» kücheytigendek, herbir étiqadchi oxshashla Muqeddes Rohni qobul qilghinida, Xuda bizge tapshurghan xizmetni ada qilish üçün Uning Rohi (Muqeddes Roh) bilenmu «mesih qilinidu», shundaqla Rohta kücheytilgen bolidu. □

□ **1:22 «U yene üstimizge möhür bésip...»** — (Muqeddes Roh bilen) «möhür bésish» toghruluq «Efesusluqlargha»diki «qoshumche söz»imizni körüng. Muqeddes Rohning Özi Xudaning Özige tewe bolghan ademlirining üstige: «Méningkidur» dep basqan igidarchiliq möhüridir. **«qelbimizge Öz Rohini «kapalet» bolushqa ata qildi»** — «Öz Rohi» grék tilida peqet «Roh» bilen ipadilinidu. «Kapalet» toghruluq: — bu ayet töwendiki heqiqetlerni körsitidu: — (1) ishen'güchilerning «toluq miras»ni igiliwalghuche, Muqeddes Roh herbir ishen'gen ademning qelbide turup uninggha bu mirasini tétitip, wujudida mirasning heqiqet ikenlikini ispatlap béridu. (2) yene kélip, Muqeddes Rohning ishen'güchining qelbide turghanliqining özi uning kelgüsida bu mirasqa choqum érishidighanliqigha Xudaning Öz kapalitidur. ■ **1:22** Rim. 8:16; 2Kor. 5:5; Ef. 1:13; 4:30.

Rosul Pawlusning ularni yoqlap bérishini kéchiktürgenlikining sewebi

²³ Emma Xudani öz jénimgha guwahchi bolushqa chaqirimenki, Korintqa téxi barmighanliqimning sewebi könglunglarni ayash üçün idi. ■

²⁴ Hergiz özimizni iman-étiqadinglar üstige höküm sürgüchilerimiz, démek, belki silerning shad-xuramliqinglarni ashurushqa silerge hemkarlashquchilarmiz; chünki siler étiqad arqiliqla mezmüt turisiler. ■

2

¹ Lékin men ichimde, qéshinglarga barsam yene azar élip barmaymen dégen qarargha keldim. □

² Chünki eger men silerge azar bersem, méning tüpeylimdin azar yégenlerdin bashqa qaysibiri méni shadlanduralisun?

³ Men esli méni shadlandurushi tégishlik bolghanlardin eksiche azar yep qalmay dégen meqsette shu xetni yazdim; chünki méning shadliqim siler hemminglarningmu shadliqidur dep siler hem-

■ **1:23** Rim. 1:9; 9:1; 2Kor. 11:31; Gal. 1:20; Fil. 1:8; 1Tés. 2:5; 1Tim. 5:21; 2Tim. 4:1. ■ **1:24** 1Pét. 5:3. □ **2:1** «lékin

men ichimde, qéshinglarga barsam yene azar élip barmaymen dégen qarargha keldim» — bu jümlidin körimizki, Pawlusning ikkinchi qétim ularning yénigha bérishi ikkila terepke éghir, azarliq ish idi. «Ichimde ... qarargha keldim» dégen söz belkim peqet ularni dep emes, belkim «özümghimu azabliq bolmisun» dep shundaq qarar qildim, dep puritidu.

minglarga ishench baghlidim. □ ■

⁴ Chunki eslide özüm éghir azab ichide qelbimdiki derd-elemdin köp köz yashirimni tökküzüp turup silerge shu xetni yazghanidim; meqsitim silerge azar bérish emes, belki silerge chongqur baghlan'ghan, éship tashqan muhebbitimni bilishinglar üçün idi.

Gunahkarni qaytidin qobul qilish

⁵ Emma birersi azar yetküzgen bolsa, uning azar yetküzgini men emes deymen, u belki melum derijide (bu ishni ziyade éghir qilghum yoq) hemminglarga azar yetküzdi.

⁶ Bundaq ademning köpinchinglar teripidin tenbihlen'gini yéterliktur; □ ■

⁷ Shunga hazir eksiche, siler uninggha méhirshepqet körsitip righbet-teselli bérishinglarga toghra kélidu; bolmisa bundaq bir kishi belkim ghayet zor derd-elemdin özini yoqitishimu mumkin.

⁸ Shunga men silerge uninggha muhebbitinglarni ispatlishinglarni jékileymen.

□ **2:3** «Men esli méni shadlandurushi tégishlik bolghanlardin eksiche azar yep qalmay dégen meqsette ushbu xetni yazdim»

— «shu xet» bolsa «kirish söz»imizde éytqinimizdek, «Korintliqlargha (1)» emes, belki uningdin kényinki yene bir xetni körsitidu. ■ **2:3** 2Kor. 8:22; Gal. 5:10. □ **2:6** «Bundaq ademning köpinchinglar teripidin tenbihlen'gini yéterliktur» — bezi alimlar «bundaq adem»ni Pawlus birinchi xétide alahide eyibligen kishi («1Kor.» 5-bab) dep qaraydu. Bizningche bolsa u kényinki, köp ademlerge «azar bergen», «ziyan-zexmet qilghuchi» yene bir kishi idi (7:12 we «kirish söz»imiznimu körüng). ■ **2:6** 1Kor. 5:3.

⁹ Shu xétimni yene bir meqsette, yeni silerning hemme ishlarda itaetmen yaki itaetmen emeslik-inglarni sinap bilishim üçhün yazdim. □

¹⁰ Lékin siler qaysibirini melum ish üçhün kechürüm qilghan bolsanglar, menmu hem uni shundaq qilghan bolimen; menmu melum bir ishni kechürüm qilghinimda (birer ishni kechürüm qilghan bolsam), men silerni dep Mesihning huzurida shundaq qildim. □

¹¹ Shuning bilen Sheytan bizdin héch üstünlükke érishelmeydu; chünki biz uning hiyle-mikiriliridin bixewer emesmiz. □

¹² Emdi Mesihning xush xewirini jakarlashqa Troas shehirige kelginimde we shundaqla Reb teripidin *purset* ishiki manga échilghini bilen, □ ■

¹³ qérindishim Titusni tapalmighinim tüpeylidin rohim aram tapmidi; shuning bilen men shu yerdik-

□ **2:9 «Shu xétimni yene bir meqsette, yeni silerning hemme ishlarda itaetmen yaki itaetmen emeslikinglarni sinap bilishim üçhün yazdim»** — «hemme ishlarda itaetmen yaki itaetmen emeslikinglar»: Pawlus ularning özige itaetmen bolushi emes, belki Xudaning uning arqiliq kelgen sözige itaetmen bolushini xalaytti, elwette. □ **2:10 «menmu melum bir ishni kechürüm qilghinimda ... men silerni dep Mesihning huzurida shundaq qildim»** — «Mesihning huzurida»: bashqa birxil terjimisi «Mesihning wujudida» yaki «Mesihning shexsiyitide» (démek, Mesihning ornida yaki Mesihning namida). Buning we terjimimizning menisi arisida chong perq yoq. □ **2:11 «Shuning bilen Sheytan bizdin héch üstünlükke érishelmeydu; chünki biz uning hiyle-mikiriliridin bixewer emesmiz»** — bu ayet toghruluq «qoshumche söz»imizni körüng. □ **2:12 «shundaqla Reb teripidin purset ishiki manga échilghini bilen...»** — grék tilida «shundaqla Rebde purset ishiki manga échilghini bilen...». ■ **2:12** Ros. 16:8.

iler bilan xoshlaship, Makédoniyeye seper aldim. □

14 Emma bizni Mesihde hemishe tentene bilan ghalibane bashlaydighan, biz arqiliq her yerde Özige dost tartquchi xushpuraqni chachquchi Xudagha teshekkür! □ ■

15 Chünki biz Xudagha yetküzüliwatqan Mesihning xushpuriqidurmiz, hem qutquzuluwatqanlar arisida hem halaketke kétiwatqanlar arisida shundaqmiz;

16 kényinkilerge ölümge bolghan ölümning puriqi, aldinqilargha hayatliqqa bolghan hayatliqning puriqidurmiz; emdi mushundaq ishlarning

□ **2:13 «qérindishim Titusni tapalmighinim tüpeylidin rohim aram tapmidi; shuning bilan men shu yerdikiler bilan xoshlaship, Makédoniyeye seper aldim»** — zor mumkinchiligi barki, Titus Korinttiki qérindashlarning xewirini élip kelmekchi bolghan, lékin téxi Troasqa kelmigenliki üçün, Korintliqlarning ghémini yewatqan Pawlus Troasta turghinida köngli aram tapmidi. Gerche xush xewerni jakarlashqa «purset ishiki échilghan» bolsimu, u uningdin (waqtinche) paydilanmay Korintliqlarning xewirini biliwélishe üçün Titusni izdep u yerdin ketti. Bir yildin kényinmu Troastiki bu «purset ishiki» téxi ochuq turghan bolsa kérek («Ros.» 20:6). □ **2:14 «Emma bizni Mesihde hemishe tentene bilan ghalibane bashlaydighan... Xudagha teshekkür!»** — «ghalibane bashlaydighan» grék tilidiki bu söz adette serdar yaki padishah zeper quchqan qoshunini shereplik, tentenilik yürüshte öz yurtigha bashlaydighanliqini ipadileydu. ■ **2:14** Kol. 1:27.

höddisidin kim chiqalaydu? □ ■

¹⁷ Chünki biz köp kishilarning qilghinidek Xudaning kalam-sözini soda-sétiq ishi qilmaymiz; ek-siche biz semimiylilik bilan Xuda aldida Xudadin *ewetilgenler* süpitide Mesihde sözleyimiz.

3

Yéngi ehdining xizmetkarliri

¹ Biz yene özimizni tewsiye qilghili turuwatamduq? Yaki bashqa bezilerge kérek bolghandek, silerge yézilghan yaki siler yazghan tewsiyina-miler bizge kérekmu? ■

² Siler özünghar bizning tewsiyina-mimizdursiler, qelbimizde pütülgen, her insan'gha tonush bolghan we oqulidighan. □

³ Silerning biz teripimizdin perwish qilin'ghan, Mesihning mektupi ikenlikinglar ayan boldi (bu mektup siyah bilen emes, belki tirik Xudaning

□ **2:16** «kéyinkilerge ölümge bolghan ölümning puriqi, aldinqilargha hayatliqqa bolghan hayatliqning puriqidurmiz» — buning menisi belkim shundaqki: — «halaketke kétiwatqanlar» bolsa, «rohiy ölüm»de turidu; ularning shu xeterlik ehwalini Xudaning ademliri ulargha puritidu; menggülük hayatliqni tépiwatqanlarga bolsa, Xudaning ademliri ulargha menggülük hayatning xushbuyini, heqiqet ikenlikini özining hayat-turmushi arqiliq puritip bildüridu. ■ **2:16** Luqa 2:34. ■ **3:1** 2Kor. 5:12; 10:8.

□ **3:2** «Siler özünghar bizning tewsiyina-mimizdursiler, qelbimizde pütülgen, her insan'gha tonush bolghan we oqulidighan» — démek, Korinttiki étiqadchilarning nijatni yéngi qobul qilghan waqtida mutleq özgertilgen yéngi yürüş-turushliri Pawlusning ejrining her ademge körünerlik bolghan méwisi, uning heqiqiy rosul ikenlikige ispat idi.

Rohi bilan yézilgan; tash taxtaylarga emes, belki qelbning etlik taxtaylirigha pütüklüktur). □ ■

⁴ Emdi bizning Mesih arqiliq Xudagha qaraydighan shunche zor ishenchimiz bar;

⁵ Özimizni birernersini qilghudek iqtidarimiz bar dep chaghlighinimiz yoqtur; iqtidarliqimiz bolsa belki Xudadindur.

⁶ U bizni yéngi ehdining xizmetkarliri bolushqa iqtidarliq qildi; bu ehde pütüklük söz-jümlilerge emes, belki Rohqa asaslan'ghan. Chünki pütüklük söz-jümliler ademni öltüridu; lékin Roh bolsa ademge hayat keltüridu. □ ■

⁷ Emma söz-jümliler bilen tashlarga oyulghan, ölüm keltüridighan xizmet shan-sherep bilen bol-

□ **3:3** «Silerning **biz teripimizdin perwish qilin'ghan, Mesi-hning mektupi ikenlikinglar**» — «perwish qilin'ghan» yaki «yetküzülidighan, yollan'ghan». grék tilida «köyünüp béqilghan» yaki «xizmiti qilin'ghan». «**bu mektup siyah bilen emes, belki tirik Xudaning Rohi bilen yézilghan; tash taxtaylarga emes, belki qelbning etlik taxtaylirigha pütüklüktur**» — oqurmenlarning éside barki, Musa peyghemberge chüshürülgen qanun «tash taxtalar»gha pütüklük idi. Mushu yerdiki «etlik» selbiy menide emes, belkim «yumshaq, qattiq bolmighan», «tash»ning eksini bildüridu.

■ **3:3** Mis. 24:12; 34:1; Yer. 31:33; Ez. 11:19; 36:26; Ibr. 8:10.

□ **3:6** «U **bizni yéngi ehdining xizmetkarliri bolushqa iqtidarliq qildi; bu ehde pütüklük söz-jümlilerge emes, belki Rohqa asaslan'ghan**» — mushu ayettiki «pütüklük söz-jümliler» Musagha chüshürülgen qanunni, yeni «kona ehde»ni körsitidu; «Roh» bolsa Xudaning Muqeddes Rohini körsitidu, elwette. «Yéngi ehde» toghruluq «Yer.» 31:31-34 we «Yeremiya»diki «qoshumche söz»ni körüng. «**Chünki pütüklük söz-jümliler ademni öltüridu; lékin Roh bolsa ademge hayat keltüridu**» — bu sözlerning toluq menisini chüshinish üçün «Rim.» 3:19-23, 7-bab we 8:1-16ni körüng. «Roh» Xudaning Rohi, elwette. ■ **3:6** 2Kor. 5:18; Ibr. 8:6, 8.

ghan we shundaqla Israillar Musaning yuzide julalan'ghan shan-shereptin yuzige közlirini tikip qariyalmighan yerde (gerche shu shan-sherep hazir emeldin qaldurulghan bolsimu), □ ■

8 Roh bilen yürgüzüldighan xizmet téximu shan-shereplik bolmamdu?

9 Chünki ademning gunahini békitidighan xizmet shereplik bolghan yerde, insanni heqqaniy qilidighan xizmetning sheripi téximu éship tashmamdu!?

10 Chünki eslide shan-shereplik bolghan ishning hazirqi ghayet zor shan-shereplik ishning aldida héchqandaq shan-shereplikliki yoqtur;

11 chünki emeldin qaldurulghan ish eslide shan-sherep bilen keltürülgen yerde, hazir ornini basqan ish téximu shan-shereplik bolidu. □

12 Bizde shunche zor shundaq bir ümid bolghaniken, biz tolimu yürekli bolimiz. □

13 Biz Israillarni emeldin qaldurulidighan *ehdin-ing* parlaq nurigha közini tikip qarashning aqiwitige uchrup ketmisun dep yuzige chümperde tarti-

□ **3:7** «Israillar Musaning yuzide julalan'ghan shan-shereptin yuzige közlirini tikip qariyalmighan yerde» — bu weqe «Mis.» 34:29-35de xatirilen'gen. «(gerche **shu shan-sherep hazir emeldin qaldurulghan bolsimu**)» — bashqa birxil terjimisi «gerche shu nur asta-asta yoqiliwatqan bolsimu». Pawlus bu ikki bisliq sözlerni belkim etey ishletken, shunga ikkila terjimisi belkim toghridur. ■ **3:7** Mis. 24:12; 34:1,30; Qan. 10:1. □ **3:11** «chünki **emeldin qaldurulghan ish eslide shan-sherep bilen keltürülgen yerde,...**» — «emeldin qaldurulghan ish» yaki «ajizlap yoqiliwatqan ish». □ **3:12** «biz **tolimu yürekli bolimiz**» — yaki «biz jasaretlik sözleyemiz».

walghan Musagha oxshimaymiz. □ ■

14 Emma ularning oy-köngülliri qadaqlashqanidi; chünki bügün'ge qeder kona ehдини oqughinida mushu chümperde éliwétilmey keldi; chünki peqet Mesihde bolghandila u élip tashliwétilidu. □ ■

15 Emma bügün'ge qeder, Musaning yazmiliri oqulghinida shu chümperde yenila qelbini yépiwalmaqta.

16 Emma herkim Rebge qarap burulsa, chümperde élip tashlinidu. ■

17 Emma Reb shu Rohtur; we Rebning Rohi qeyerde bolsa, shu yerde hörlük bolidu. □ ■

18 We biz hemmimizning yüzimiz chümperdisiz halda Rebning shan-sheripige qarighinida, Uning oxshash süritide bolushqa Roh bolghan Reb teri-

□ **3:13 «emeldin qaldurulidighan ehde»** — «kona ehde»ning «emeldin qaldurulghanliqi»ni toluqraq chüshinish üçün «Rim.» 3:19-4:25, 7:7-8:4, «Gal.» 1:2-4:7ni oqung). Bashqa birxil terjimisi «Öchüp kétéwatqan ehde...». **«emeldin qaldurulidighan ehding parlaq nurigha közini tikip qarashning aqiwitige uchrup ketmisun dep...»** — «qarashning aqiwiti» — biz bu sözni shu menide chüshinimizki, kona ehde (Musa peyghemberge chüshürülgen qanun) astida, insanning gunahqa patqan haliti pash qilin'ghachqa, Xudaning shan-sheripige biwasite qarashning aqiwiti ölüm bollatti. «Mis.» 34:34ni körüng. ■ **3:13 Mis. 34:35; Rim. 10:4.**

□ **3:14 «chünki bügün'ge qeder kona ehдини oqughinida mushu chümperde éliwétilmey keldi...»** — «kona ehde» mushu yerde, bolupmu Musa peyghemberge chüshürülgen qanunni, yeni Tewratning «Yaritilish»tin «Qanun sherhi»giche bolghan besh qismini körsitidu. ■ **3:14 Yesh. 6:10; Ez. 12:2; Mat. 13:11; Ros. 28:26; Rim. 11:8.** ■ **3:16 Mat. 13:11; Rim. 11:23; 1Kor. 2:10.**

□ **3:17 «Emma Reb shu rohtur»** — «Roh» bolsa Xudaning Muqeddes Rohi», yeni «yéngi ehde» arqiliq menggülük hayatni élip kélidighan Rohni körsitidu. ■ **3:17 Yuh. 4:24.**

pidin shan-sherep üstige shan-sherep qoshulup
Özgartilmektimiz. □ ■

4

*Pawlusning jamaetlarning xizmitide bolghan
chidamliq, sewr-taqetliki – Xizmette chidamliq*

¹ Shunga Xuda bizge rehim-shep qet körsetkendek,
bu xizmet bizge amanet qilin'ghaniken, biz bel
qoywetmeymiz;

² emdilikte shermendilikke ait yoshurun ishlarni
tashlap, ne aldamchiliqta mangmay, ne Xudaning
sözini burmilimay, belki heqiqetni eynen ayan qil-
ish bilen Xuda aldida durusluqimizni her ademni-
ing wijdanigha körsitimiz. ■

³ Emma xush xewirimiz chümkelgen bolsimu, u
halak boluwatqanlarga nisbeten chümkeldi; ■

⁴ Chünki Xudaning süret-obrazi bolghan Mesihn-
ing shan-sheripi toghrisidiki xush xewerning nuri
ularning üstide yorumisun dep, bu zamanning
ilahi étiqadsizlarning oy-zéhinlirini kor qildi. □ ■

□ **3:18** «Biz **hemimizning** yüzimiz **chümperdisiz halda Rebn-
ing shan-sheripige qarighinida, Uning oxshash süritide bo-
lushqa Roh bolghan Reb teripidin shan-sherep üstige shan-sh-
erep qoshulup özgartilmektimiz**» — «oxshash süriti» (yaki «oxshash
süret-obrazi») — Reb Eysaning Özining süriti. ■ **3:18** 1Kor. 13:12;
2Kor. 5:7. ■ **4:2** 2Kor. 2:17; 2Kor. 6:4 ■ **4:3** 2Kor. 2:15; 2Tés.
2:10. □ **4:4** «bu **zamanning ilahi étiqadsizlarning oy-zéhinlirini
kor qildi**» — «bu zamanning ilahi» Sheytan, Iblis. ■ **4:4** Yesh.
6:10; Yuh. 12:40; 14:9. Fil. 2:6. Kol. 1:15. Ibr. 1:3.

⁵ Chünki biz özimizni emes, belki Mesih Eysani Reb, shuningdek özimizni Eysa üçhün silerning xizmetkaringlar dep élan qilimiz.□

⁶ Chünki «qaranghuluqtin nur yorusun» dep buyrughan Xuda, Mesihning didaridin Özining shan-sheripini tonutushqa bolghan yoruqluqning *biz arqiliq* chéhilishi üçhün, bizning qelbimizni yorutqandur.■

Menggülik shan-sherepning zor wezni

⁷ Emma qudretning ghayet zorluqi bizdin emes, belki Xudadin bolghanliqi körünsun dep bu göherge sapal idishlarda qachilaqliq halda igidarliq qilimiz.□ ■

⁸ Mana biz herterepte qistilip qalduq, emma yenjilmiduq; temtirep qalduq, emma ümidsizlenmiduq;

⁹ ziyankeshlikke uchrawatimiz, emma hemdemisiz qalmiduq; yiqitilduq, emma halak bolmiduq;

¹⁰ Eysaning hayati ténimizde ayan qilinsun dep, herdaim ténimizde Eysaning ölümünü kötürüp

□ **4:5 «biz özimizni emes, belki Mesih Eysani Reb, shuningdek özimizni Eysa üçhün silerning xizmetkaringlar dep élan qilimiz»** — «xizmetkarlar» mushu yerde grék tilida «qullar» déyilidu. Démek, özini (herxil sewebler bilen) bashqa birsining xizmitide bolushqa satqan kishiler. ■ **4:6** Yar. 1:3; 2Pét. 1:19. □ **4:7 «...bu göherge sapal idishlarda qachilaqliq halda igidarliq qilimiz»** — «sapal idishlar» bolsa étiqadchilarning öz ajiz wujud-tenliri, elwette. ■ **4:7** 1Kor. 2:5; 2Kor. 5:1.

yürimiz. □ ■

11 Chünki Eysaning hayati ölidighan etlirimizde ayan qilinsun üçün, tirik qalghan bizler herdaim ölümge tapshurulmaqtimiz. □ ■

12 Shuning bilen bizde ölüm ishlewatidu, emma hayat silerde ishlewatidu. □

13 We «Men ishendim, shunga söz qildim» dep yézilghandikidek iman-ishenchtiki rohqa ige bolup, bizmu ishenduq we shuning bilen söz qilimiz; □ ■

14 chünki Reb Eysani tirildürgen *Xuda* bizni Eysa bilen birge tirildüridu, shundaqla bizni siler bilen birge Öz aldigha hazir qilidu, dep bilimiz. ■

15 Chünki *bu* hemme ishlar siler üçündürki, téximu köp kishilerning wujudida éship tashquche béghishlan'ghan méhir-shepquet sewebidin köp kishilerningmu Xudani ulughlap éytqan

□ **4:10 «Eysaning hayati ténimizde ayan qilinsun dep, herdaim ténimizde Eysaning ölümünü kötürüp yürimiz»** — «Eysaning ölümünü kötürüş» dégenlik belkim rosullar daim azap-oqubetni tartqanliqi, daim öltürülüşning xewpide turuwatqanliqini körsitidu. Emma bu bayanni yene hemme étiqadchi üçün muhim rohiy prinsip dégili bolidu. 11-ayetni körüng. ■ **4:10** Rim. 8:17; Gal. 6:17; Fil. 3:10; 2Tim. 2:11,12; 1Pét. 4:13. □ **4:11 «chünki Eysaning hayati ölidighan etlirimizde ayan qilinsun üçün, tirik qalghan bizler herdaim ölümge tapshurulmaqtimiz»** — «ölümge tapshurulmaqtimiz» — Xuda teripidin, elwette. ■ **4:11** Zeb. 44:22; Mat. 5:11; Rim. 8:36; 1Kor. 4:9; 15:49; Kol. 3:4. □ **4:12 «Shuning bilen bizde ölüm ishlewatidu, emma hayat silerde ishlewatidu»** — mushu muhim prinsip toghruluq «qoshumche söz»imizni körüng. □ **4:13 «Men ishendim, shunga söz qildim»** — «Zeb.» 116:10. «iman-ishenchtiki rohqa ige bolup, bizmu ishenduq we shuning bilen söz qilimiz» — «söz qilimiz» — démek, xush xewerni jakarlaymiz. ■ **4:13** Zeb. 116:10. ■ **4:14** Rim. 8:11; 1Kor. 6:14.

teshekkürliri éship tashidu. ■

¹⁶ Shunga biz bel qoyuwetmeymiz; gerche tashqi insanliqimiz solashsimu, derheqiqet ichki insanliqimiz künden-kün'ge yéngilanmaqta. □

¹⁷ Chünki bizning bir deqiqilik we yénik japamusheqqetlirimiz biz üçhün éship tashqan, menggülik, zor wezinlik shan-sherepni hasil qilidu. ■

¹⁸ Shunga biz körün'gen ishlargha emes, belki körünmes ishlargha köz tikimiz; chünki körün'gen ishlar waqitliq, emma körünmes ishlar menggüliktur.

5

Körüş sézimi bilen emes, belki iman-ishench bilen yashash

¹ Chünki bu zémin'gha tewe öyimiz, yeni bu chédirimiz yoqitilsimu, Xuda teripidin bolghan, insan qoli bilen yasalmighan bir öy, yeni asmanlarda ebediy bir makanimiz bardur dep bilimiz. ■

² Emdi bu *kona öyimizde* turghinimizda asmandiki öyimizni kiyiwélishqa zor intizar bilen ah urmaqtimiz. ■

■ 4:15 2Kor. 1:11.

□ 4:16 «gerche **tashqi insanliqimiz solashsimu, derheqiqet ichki insanliqimiz künden-kün'ge yéngilanmaqta**» — «tashqi insanliqimiz» ademning jan-ténini, «ichki insanliqimiz» ademning qelb-rohini, ichki dunyasini körsitidu. Grék tilida «tashqi insanimiz» we «ichki insanimiz» déyilidu.

■ 4:17 Zeb. 30:5; Mat. 5:12; Rim. 8:18; 1Yuh. 3:2.

■ 5:1 2Kor. 4:7. ■ 5:2 Rim. 8:23.

³ (berheq, *asmandiki öyimizni* kiyiwalsaq yalingach qalmaymiz).■

⁴ Chünki mushu chédirda turghinimizda, éghirchiliqta ah urmaqtimiz; bu bizning yalingachlinishni xalighinimiz emes, belki kiyindürülüşni, yeni bizde ölidighan néme bolsa, uning hayat teripidin yutulushini xalaymiz.■

⁵ Emdi bizni del mushu ishqa teyyarlighuchi bolsa Xudadur; U bizge «kapalet» bolghan Öz Rohinimu ata qildi.□ ■

⁶ Shuning bilen biz hemishe yureklik bolimiz; hemde ténimizde makan tutqinimizda Rebdin néri bolghan musapir bolimiz dep bilimiz

⁷ (chünki biz körüş sezimi bilen emes, étiqad bilen mangimiz);■

⁸ biz yureklik bolup, shuningdek tendin néri bolup Reb bilen bille bir makanda bolushqa téximu xursenmiz.

⁹ Shuning bilen, meyli tende bolayli, tendin néri bolayli, uni xursen qilishni istek-nishan qilip intilimiz.

¹⁰ Chünki tende qilghan emellirimizni, yaxshiliq bolsun, yamanliq bolsun, herbirimizge qayturu-lushi üçün Mesihning soraq texti aldida hazir bolushimiz lazim bolidu. ■

¹¹ Shuning bilen Rebning dehshitini bilgenlikimiz üçün, insanlarni ishendürüşke tirishimiz; lékin

■ **5:3** Weh. 3:18; 16:15. ■ **5:4** Rim. 8:11; 1Kor. 15:53.

□ **5:5** «U bizge «kapalet» bolghan Öz Rohinimu ata qildi» — «Öz Rohi» grék tilida peqet «Roh» bilen ipadilinidu. «Kapalet» toghruluq 1:22diki izahatni körüng. ■ **5:5** Rim. 8:16; 2Kor. 1:22; Ef. 1:13; 4:30. ■ **5:7** 1Kor. 13:12; 2Kor. 3:18. ■ **5:10** Zeb. 62:12; Yer. 17:10; 32:19; Mat. 16:27; 25:32; Rim. 2:6; 14:10,12; 1Kor. 3:8; Gal. 6:5; Weh. 2:23; 22:12.

biz Xudagha ochuq-ashkarimiz, shuningdek silerning wijdaninglardimu ashkare tonulsaq dep ümid qilimen.□

Inaqliqqa keltürüş xizmiti

¹² Biz hazir özimizni qaytidin silerge tewsiye qilghinimiz yoq, belki peqet silerde qelbdiki ishlardin emes, tashqi qiyapettin pexirlinidighanlarga bergüdek jawab bolsun dep, silerge bizlerdin pexirlinish imkaniyatini yaritip bériwatimiz. □ ■

¹³ Chünki ich-ichimizge sighthmay qalghan bol-saqmu Xuda aldida shundaq bolduq, salmaq bol-

□ **5:11** «biz Xudagha ochuq-ashkarimiz, shuningdek silerning wijdaninglardimu ashkare tonulsaq dep ümid qilimen» — «Xudagha ochuq-ashkarimiz, shuningdek silerning wijdaninglardimu ashkare tonulsaq». Démek, Pawlus we bashqa rosullar dunyadikikilerge anche tonush emes, ularning heqiqiy salahiyiti, ularda bolghan Mesihning Muqeddes Rohimu dunyadikikilerge anche tonush emes, shunga ulargha Mesihning her ademni soraqqa tartidighanliqi toghruluq ishendürüşning zörüiyiti bar. Lékin Xuda bizni obdan bilidu we (siler Xudaning ademliiri bolghandin kéyin) silermu bizni obdan chüshensenglar kérek, deydu.

□ **5:12** «...tashqi qiyapettin pexirlinidighanlarga bergüdek jawab bolsun dep, silerge bizlerdin pexirlinish imkaniyatini yaritip bériwatimiz» — «tashqi qiyapettin pexirlinidighanlar bergüdek jawab bolsun dep...» — Pawlus hazir Korinttiki jamaette körün'gen «saxta rosullar»ni tilgha élip, özi üstidin erz qilghan bu kishilerge jawab bérish üçün Korinttiki qérindashlarga özining we hemkarlirining xizmetlirining rohiy mahiyitini azraq ashkarilap körsetmekchi. ■ **5:12** 2Kor. 3:1; 10:8.

saqmu siler üçün shundaq bolimiz. □

14 Chünki Mesihning muhebbiti bizni *shundaq qilishqa* ündeydu; chünki biz birsi hemmeylen üçün öldi, shunga hemmeylennimu öldi, dep h sablaysimiz. □

15 We U hemmeylenni dep öldi, buningdin meqset, hayat bolghanlar  zliri üçün emes, belki ularni dep  l p tirilg chi üçün yashishi  ch ndur.■

16 Shuning bilen biz buningdin k yin h chkimni insanlarche tonumaymiz; hetta biz Mesihni insanlarche tonughan bolsaq, buningdin k yin uni yene shundaq tonumaymiz. □ ■

17 Shunga emdi birsi Mesihde bolsa, u y ngi bir

□ **5:13 «Chünki ich-ichimizge sighmay qalghan bolsaqmu Xuda aldida shundaq bolduq, salmaq bolsaqmu siler  ch n shundaq bolimiz»** — munu ayette Pawlus, shübhisizki, (yuqirida  ytilghandek) awwal özining we q rindashlarning «qelbdiki ishlar», yeni eng ehmiyetlik ishlar toghruluq s zleydu. U k yinrek «k r n sh» tiki ishlarining, yeni «tashqi qiyapet» ning ishlarigha  tidu. Emeliyette «ich-ichimizge sighmay qalghan bolush» Xudaning zor ulughluqi,  ship tashqan shapaitige qarap insanning xushalliqtin bolghan normal inkasi bolush k rekghu, deymiz. Emma bashqa kishiler beribir xush xewerni anglishi k rek, shuningdek  z xushalliqimizgha hay b rip, ular  ch n «salmaq» bolushimizmu k rek. □ **5:14 «birs hemmeylen  ch n  ldi»** — Mesihni körsitidu. «chünki biz birsi hemmeylen  ch n  ldi, shunga hemmeylennimu  ldi, dep h sablaysimiz» — bu ajayib ayet toghruluq «qoshumche söz» imizni körüng. ■ **5:15** Rim. 14:7; Gal. 2:20; 1T s. 5:10; 1P t. 4:2.

□ **5:16 «hetta biz Mesihni insanlarche tonughan bolsaq...»** — «insanlarche» gr k tilida «etler boyiche». «shuning bilen biz buningdin k yin h chkimni insanlarche tonumaymiz; hetta biz Mesihni insanlarche tonughan bolsaq, buningdin k yin uni yene shundaq tonumaymiz» — bu ajayib ayet toghruluqmu «qoshumche söz» imizni körüng. ■ **5:16** Mat. 12:50; Yuh. 15:14; Gal. 5:6; 6:15; Kol. 3:11.

yaritilghuchidur! Kona ishlar ötöp, mana, hemme ish yéngi boldi! ■

18 We barliq ishlar Xudadindur; U bizni Mesih arqiliq Özige inaqflashturdi, shundaqla bizge inaqflashturush xizmitini tapshurdi: — □ ■

19 démek, Xuda Mesihde ademlerning itaetsizlik-lirini ularning eyibi bilen hésablashmay, alemni Özige inaqflashturdi; shuningdek bizge inaqflashturush xewirini amanet qilip tapshurdi. ■

20 Shunga xuddi Xuda biz arqiliq *ademlerdin inaqliqqa kélishni* ötün'ginidek, biz Mesihke wakaliten elchilerdurmiz; Mesihning ornida «Xudagha inaqflashturulghaysiler!» dep ötünimiz. ■

21 Gunahqa héch tonush bolmighan kishini Xuda bizni dep gunahning özi qildi; meqsiti shuki, bizning Uningda Xudaning heqqaniyliqi bolushimiz üçündür. □ ■

6

Xudaning japa-musheqqet tartquchi elchiliri bolush

■ 5:17 Yesh. 43:18; Weh. 21:5. □ 5:18 «we **barliq ishlar Xudadindur**» — yaki «we bu barliq ishlar Xudadindur». ■ 5:18 Kol. 1:20; 1Yuh. 2:2; 4:10. ■ 5:19 Rim. 3:24,25; Kol. 1:20. ■ 5:20 2Kor. 3:6. □ 5:21 «gunahqa **héch tonush bolmighan kishi**» — Mesih. «meqsiti **shuki, bizning Uningda Xudaning heqqaniyliqi bolushimiz üçündür**» — «Uningda» — Mesihde, elwette. ■ 5:21 Yesh. 53:9,12; Rim. 8:3; Gal. 3:13; 1Pét. 2:22; 1Yuh. 3:5.

¹ Emdi *Xudaning* hemkarliri süpitide silerdin Uning méhir-shepqitini qobul qilib turup uni bikargha ketküzmenglar dep ötünimiz■

² (chünki u: «Shapaet körsitilidighan bir peypte duayingni ijabet qilishni békitkenmen, nijat-qutulush yetküzülidighan bir künide Men sanga yardemde bolushumni békitkenmen» — dédi. Mana, hazir bolsa «shapaet körsitilidighan yaxshi peyt»; mana, hazir «nijat-qutulush küni»dur!).□ ■

³ *Rebning* xizmitige dagh keltürülmisun dep héchqandaq ishta héchkimning imanigha tosalghuluq qilmaymiz;■

⁴ belki herbir ishta özimizni Xudaning xizmetkarliri süpitide nemune qilib yürimiz; zor chidamliq bilen, jebir-zulumlarda, japamusheqqetlerde, bésim-qistaqlarda,■

⁵ kamcha yarilirida, zindanlarda, qozghilang-topilanglar ichide, éghir méhnetlerde, tüneshlerde, roza tutushlarda,□

⁶ pakliq bilen, bilimler bilen, sewr-taqetlik bilen, méhribanliqlar bilen, Muqeddes Roh bilen, saxtiliqsiz méhir-muhebbet bilen,

⁷ heqiqetning söz-kalami bilen, Xudaning küchqudriti bilen, heqqaniyliqning ong-sol qollardiki

■ **6:1** 1Kor. 3:9; Ibr. 12:15. □ **6:2** «shapaet körsitilidighan bir peypte duayingni ijabet qilishni békitkenmen, nijat-qutulush yetküzülidighan bir künide men sanga yardemde bolushumni békitkenmen» — «Yesh.» 49:8. ■ **6:2** Yesh. 49:8. ■ **6:3** Rim. 14:13; 1Kor. 10:32. ■ **6:4** 1Kor. 4:1; 2Kor. 11:23. □ **6:5** «tüneshlerde» — démek «tünep dua qilishlarda». Bashqa birxil terjimisi «uyqusizliqlarda».

qoralliri bilan,□

⁸ hem izzet-shöhrette hem haqaret ichide, töhmet hem teriplinishler ichide *Özimizni Xudaning xizmekarliri süpitide namayan qilduq;* yalghanchilar dep qaralghan bolsaqmu semimiy-sadiq bolup,

⁹ namsiz bolduq-yu, emma meshhormiz; öley dep qalduq-yu, emma mana, hayatturmiz; terbiyide jazalanduq-yu, emma ölümge mehkum qilinmiduq; □ ■

¹⁰ derd-elem tarttuq-yu, emma daim shad-xuramliqta turimiz; namrat bolghinimiz bilen, emma köp ademlerni bay qilghuchimiz; héchnémimiz yoq bolghini bilen, emma hemmige igidarmiz.□

¹¹ Silerge ochuq-yoruq sözliduq, ey Korintliqlar, bizning baghrimiz silerge keng échildi! □

□ **6:7** «...heqqaniyliqning **ong-sol qollardiki qoralliri bilen...**» — belkim zerb qilidighan hem qoghdaldighan rohiy qorallarni körsitidu. □ **6:9** «**namsiz bolduq-yu, emma meshhormiz**» — dunyadiki «meshhor»lardin bolmisimu, lékin Xuda, perishtiler we jamaetler teripidin meshhordur, dégen menide dep qaraymiz. «**terbiyide jazalanduq-yu, emma ölümge mehkum qilinmiduq**» — «terbiyide jazalanduq-yu...» dégenlik bashqa bir terjimisi «dere-qamcha yéduq-yu ...». Bu muhim söz toghruluq «qoshumche söz»imizni körüng. ■ **6:9** Zeb. 118:18; Yesh. 26:19. □ **6:10** «**namrat bolghinimiz bilen, emma köp ademlerni bay qilghuchimiz; héchnémimiz yoq bolghini bilen, emma hemmige igidarmiz**» — «namrat bolghinimiz bilen,... héchnémimiz yoq bolghini bilen,...» — Pawlus we bashqa rosullar bu dunyaning közqarishidin qarighanda shundaq körün'gen bolsimu, ular hergiz özlirini undaq hésablamaydu, belki özlirini heqiqiy baylar (menggülük bayliqlargha ige) dep sanaytti. □ **6:11** «**Silerge ochuq-yoruq sözliduq, ey Korintliqlar,...**» — grék tilida «Aghzimiz silerge ochuq, i Korintliqlar,...».

12 Siler biz tereptin qisilghan emes, lékin öz ich-baghringlarning tarliqidin qisilisiler;

13 emdi adil almashturushta bolup — (öz perzentlirimge sözligendek sözleymen) — baghringlarni bizgimu keng échinglar.■

Qarangghuluqqa hemrah bolmanglar

14 Étiqadsizlar bilen bir boyunturuqqa chétilip tengsizlikte bolmanglar; chünki heqqaniylik we qebihlik otturisida qandaqmu ortaqliq bolsun? Yoruqluqning qarangghuluq bilen qandaq hemrahliqi bolsun? □ ■

15 Mesihning Bérial bilen néme inaqliqi bolsun? Ishen'güchining ishenmigüchi bilen qandaq ortaq nésiwisi bolsun? □

16 Xudaning ibadetxanisining butlar bilen qandaq birliki bolsun? Chünki siler tirik Xudaning ibadetxanisidursiler — Xudaning: «Men ularda turimen,

■ **6:13** 1Kor. 4:14. □ **6:14** «Étiqadsizlar **bilen bir boyunturuqqa chétilip tengsizlikte bolmanglar**» — «Qan.» 22:10de «Éshek we kalini bir boyunturuqqa teng qoshmanglar» déyilidu. Tengsizlik bolghachqa, ishen'gen adem we ishenmigen adem teng yük tartmaydu, hetta bir-biridin bashqa yönülüşke tartidu. Bu sözler peqet nikahqila baghliq emes, türlük ehwallarda étiqadsiz adem bilen «hemboyunturuq» bolush chong chataqlarni chiqiridu, dégenliktur. «...heqqaniylik we qebihlik otturisida qandaqmu ortaqliq bolsun?» — «qebihlik» grék tilida «qanunsizlik», emma bu «qanun» hökümetningki emes, Xudaning heqqaniy teleplirini körsitidu. ■ **6:14** Qan. 7:2; 1Sam. 5:1, 2; 1Pad. 8:21; 1Kor. 5:9; 10:21; Ef. 5:11 □ **6:15** «Mesihning Bérial bilen néme inaqliqi bolsun?» — «Bérial» dégenning ibraniy tilidiki menisi «erzimes, osal» bolup, Sheytanning yene bir ismi bolidu.

ularning arisida yürimen; ularning Xudasi bolimen we ular Méning xelqim bolidu» déginidek *siler Uning ibadetxanisidursiler*; □ ■

17 Shuning üçün «Ularning arisidin chiqip kétinglar, Manga ayrilinglar», — deydu Reb, — «héch napak nersige tegküchi bolmanglar», «shundila Men silerni qobul qilimen», □ ■

18 we: «Men silerge Ata bolimen, siler Manga oghul-qizirim bolisiler» — deydu Hemmige Qadir bolghan Reb. □ ■

7

1 Emdi bu wedilerge muyesser bolghandin kéyin, i söyümlükler, özimizni etlerdiki hem rohtiki herxil paskiniliqtin tazilap, Xudaning qorqunchida Özimizde *ayan qilin'ghan* pak-muqeddeslikni kamaletke yetküzeyli.

Bizni qobul qilghaysiler!

- **6:16** «Men **ularda turimen, ularning arisida yürimen; ularning Xudasi bolimen we ular Méning xelqim bolidu**» — «Law.» 26:12 we «Yer.» 28:32, «Ez.» 32:27ni körüng. ■ **6:16** Mis. 29:45; Law. 26:11-12; Yer. 32:38; Ez. 37:27; 1Kor. 3:16; 6:19; 10:7, 14; Ef. 2:21; Ibr. 3:6; 1Pét. 2:5 □ **6:17** «Ularning **arisidin chiqip kétinglar, manga ayrilinglar... héch napak nersige tegküchi bolmanglar**» — «Yesh.» 52:11ni körüng. Eslide bu sözler Israilgha Babil impériyesidiki keyp-sapa we butpereslikni tashlap chiqishi üçün éytilghan. «shundila **Men silerni qobul qilimen**» — «Ez.» 20:41ni körüng. ■ **6:17** Yesh. 52:11; Ez. 20:34,41; Weh. 18:4. □ **6:18** «Men **silerge Ata bolimen, siler Manga oghul-qizirim bolisiler**» — Tewrat, «2Sam.» 7:14, «Yesh.» 43:6, «Yer.» 31:9ni körüng. ■ **6:18** 2Sam. 7:8,14

² Bizni qobul qilghaysiler! Biz héchkimge ziyanzexmet yetküzmiduq, héchkimni nabut qilmiduq, héchkimdin paydilanmiduq.□

³ Mushularni dep, silerni eyblimekchi emesmen; chünki men yuqirida éytqinimdek, siler qelbimizdidursilerki, biz siler bilen bille ölüshke, siler bilen bille yashashqa teyyarmiz.■

⁴ Silerge baghligan ishenchim zor, silerdin bolghan pexrim zor; shuning üçün righbet-tesellige tolduruldum, barliq japamüshkülchilikirimizde xushalliqim éship tashti.■

⁵ Chünki berheq, Makédoniyege kirginimizdimu etlirimiz héch aram tapalmay, hertereptin qisilip qalduq; sirtimizda jédel-küreshler, ichimizde qorqunchlar bar idi.■

⁶ Emma chüshkünlerge righbet-teselli bergüchi Xuda bizge Titusning kélishi arqiliq righbet-teselli berdi;■

⁷ tapqan righbet-tesellimiz peqet uning kélishi arqiliqla emes, belki uning silerdin tapqan righbet-tesellisi arqiliqmu boldi; chünki u silerning *bizge* zariqip telmürginginlarni, silerning hesritinglarni, silerning manga bolghan qizghin ghemxorluqunlarni éytip berdi; shuning bilen

□ **7:2** «...héchkimni nabut qilmiduq» — belkim hem iqtisadiy jehettin hem étiqad jehetidin éytilidu. ■ **7:3** 2Kor. 6:11,12,13.

■ **7:4** Mat. 5:12; Ros. 5:41; Fil. 2:17; Kol. 1:24. ■ **7:5** Ros. 16:19,23. ■ **7:6** 2Kor. 1:4.

men téximu xushallandim. □

⁸ Chünki gerche men silerni xétim bilen azablihan bolsammu, men hazir uningdin pushayman qilmaymen; lékin eslide men shu xétimning silerni azablihanini körüp pushayman qilghanidim (emeliyette, silerning azablinishinglar qisqighine bir mezgilla bolghan).

⁹ Emma hazir shadlinimen — azablan'ghininglardin emes, belki shu azabning silerni towa qildurghanliqidin shadlinimen; chünki silerning azablinishinglar Xudaning yolida idi; shuning bilen siler bizdin héch ziyan tartmidinglar.

¹⁰ Chünki Xudaning yolida bolghan azab-qayghu ademni hergiz pushayman qilmaydighan nijatqa bashlaydighan towigha élip baridu; emma bu dunyadiki azab-qayghu ademni ölümge élip baridu. ■

¹¹ Chünki mana, del mushu ish, yeni Xudaning yolida azablinishinglar, silerge shunche köp es-tayidilliq, özliringlarni eyibtin neqeder xalas qil-ish, shunche köp ghezep, shunche köp qorqunch, shunche köp teqezzarliq, shunche köp qizghinliq we jazalashqa shunche teyyar bolushni élip keldi! Siler bu ishning her teripide özünglarning eyibtin

□ **7:7 «chünki u silerning bizge zariqip telmürgininglarni... éytip berdi»** — «silerning bizge zariqip telmürgininglar» dégen sözlerde «bizge» dégeni kirgüzduq. Ularning «zariqip telmürgini» Xudagha bolushimu mumkin idi. «silerning **hesritinglarni, silerning manga bolghan qizghin ghemxorluquqlarni...**» — Korintliqlarning hesretliri qatarliqlar rosul Pawlusning ilgiriki bir xétidiki eyibni (2:4) qobul qilghanliqi tüpeylidin idi. ■ **7:10** 2Sam. 12:13; Mat. 26:75; Luqa 18:13.

xalas bolushunglarni ispatlidinglar. □

¹² Emdi silerge *shu* xetni yazghan bolsammu, u xetni ziyan-zexmet qilghuchi kishi üçün emes, yaki ziyan-zexmet qilin'ghuchi kishi üçün emes, belki Xuda aldida bizge bolghan könglünglardiki qizghinliqning aranglarda ayan bolushi üçün yazdim. □

¹³ Bu sewebtin biz righbet-tesellige érishtuq. We righbet-tessellimiz üstige biz Titusning xushalliqi tüpeylidin téximu zor shadlanduq; chünki uning rohi siler teripinglardin yéngilandi.

¹⁴ Chünki men siler toghranglarda birer ishta pexirlinip maxtighan bolsam, u ishta héch xijil qaldurulmidim; belki silerge éytqanlirimizning hemmisi heqiqet bolghinidek, bizning Titusqa silerni pexirlinip maxtishimizmu heqiqet bolup ispatlandi.

¹⁵ U silerning itaetmenlikinglarni, silerning uningdin qandaq eymen'gen we titrigen halda uni qarshi alghininglarni esliginide, uning silerge baghligan ich-baghridiki muhebbetliri téximu

□ **7:11 «Xudaning yolida azablinishinglar... silerge...shunche köp ghezep, shunche köp qorqunch, ... élip keldi!»** — mushu yerde «ghezep» bolsa belkim gunah sadir qilghan kishining qilmishigha, shundaqla özlirining bu ishta jawabkar emeslikige qaritilghanidi. «Shunche köp qorqunch» bolsa Xudadin bolghan qorqunch. «jazalashqa **shunche shunche teyyar bolush**» — öz gunahida ching turup towa qilishni ret qilghan qérindashlarni jamaettin chiqiriwétishni körsitidu. □ **7:12 «belki Xuda aldida bizge bolghan könglünglardiki qizghinliqning aranglarda ayan bolushi üçün yazdim»** — bashqa bir köchürmisi boyiche «belki bizning Xuda aldida silerge bolghan qizghinliqimizning ayan bolushi üçün yazdim». Emma kényinki ayetlerni (13-16) we 8:7ni körgende, biz alghan köchürmisi toghridur.

éship tashidu.

¹⁶ Men silerge herbir ishda ishenchim kamil bolghanliqidin shadlinimen.

8

Muqeddes bendiler üçün iane qilish

¹ Emma, i qérindashlar, biz silerge Xudaning Makédoniyediki jamaetlerge béghishlighan méhirshepqitini ayan qilmaqchimiz;

² ular zor éghir japa-musheqqette sinalghinida, qattiq namrat ehwalda éship tashqan shadliqi bilen ularning ochuq qolluqining bayliqi urghup chiqti;

³ chünki ularning küchining bariche, hetta küchidin artuq xeyr-saxawet qilghanliqigha özüm guwah. Ular ixtiyari bilen shundaq qilip,

⁴ bizdin muqeddes bendilerge shu yordemde bolushning bextige we shériklikige muyesser bolushni qattiq ötündi;■

⁵ shundaq qilip, ular kütkinimizdek emes, ümid qilghinimizdin éship özlirini awwal Rebge, andin Xudaning iradisi bilen bizgimu béghishlidi;

⁶ shunga, Titus silerde *bu* méhribanliqni bashlighaniken, biz Titustin silerni buninggha nésipdash qilip uni ada qilishqa ötünduq.

⁷ Emma siler her terepte, yeni ishenchte, sözde, bilimde, toluq estayidilliqta hem bizge bolghan méhir-muhebbitinglarda ewzel bolghininglardek,

■ 8:4 Ros. 11:29; Rim. 15:26; 1Kor. 16:2; 2Kor. 9:1.

mushu méhirlik ishtimu özünglarni ewzel körsitinglar. □

⁸ Men bu gep bilen silerge buyruq qilmaqchi emesmen, belki bashqilarning qizghinliqi arqiliq muhebbitinglarning heqiqiylikini ispatlmaqchimen.

⁹ Chünki siler Rebbimiz Eysa Mesihning méhirshepqitini bilisiler — gerche u bay bolsimu, silerni dep yoqsul boldiki, siler uning yoqsulluqi arqiliq béyitilisiler.

¹⁰ Men bu toghruluq pikrimni otturigha qoyimen — bu silerge paydiliq, chünki siler aldinqi yilila iane qilishta we shuninggha irade baghlashta yaxshi bashlidinglar. □

¹¹ Emdi hazir uni ada qilinglar; qizghin irade baghlighininglardek, bar dunyayinglar bilen shu ishqa emel qilinglar.

¹² Chünki *xeyr-saxawetke* bel baghlighuchigha nisbeten, sowghining Xudagha yarighudek bolushi qolida yoqqa emes, belki qolida barigha baghliqtur. ■

¹³ Chünki bu bashqilarning yükini yéniklitimen dep, özünglarni qiynanglar déginim emes,

¹⁴ belki silerde artuq bolghini hazirche ularning kem yérini toldurghinidek, *künlerning biride* ularda artuq bolghini silerning kem yéringlarni tolduridu;

□ **8:7** «bizge **bolghan méhir-muhebbitinglarda...**» — bashqa bir köchürülmide: «bizning silerge bolghan méhir-muhebbitimizde...» déyilidu (bu köchürme toghra bolsa menisi belkim: «bizning silerge bolghan méhir-muhebbitimizdin ilham-teselli alghanliqinglar»ni körsetse kérek). □ **8:10** «siler **aldinqi yilila iane qilishta we shuninggha irade baghlashta yaxshi bashlidinglar**» — «1Kor.»

16:2ni körüng. ■ **8:12** Pend. 3:28; Mat. 12:43; Luqa 21:3; 1Pét. 4:10.

shuning bilan tenglishidu.

¹⁵ Xuddi *muqaddes yazmilarda*: «Köp yiqhqanlarningkidin éship qalmidi, az yiqhqanlarningmu kemlik qilmidi» dep yézilghandek bolghay. □ ■

Titusning we xizmetdashlirining wezipisi

¹⁶ Emma Titusning qelbigе silerge bolghan köyümümge oxshash köyümni salghan Xudagha teshekkürler bolghay;

¹⁷ chünki u derheqiqet bizning iltimasimizni qobul qilghini bilen, özining silerge küchlük köyümi bolghachqa, u özlükidin yéninglarga bardı;

¹⁸ emma biz uninggha barliq jamaetler arisida xush xewer xizmitide teriplen'gen qérindashni hemrah qilip ewettuq;

¹⁹ shuningdek u peqet shu tereptila emes, belki jamaetler teripidin bu xeyrlik ishta bizge hemseper bolushqa talliwélin'ghanidi. Emdi biz bu xeyr-saxawetni bolsa, Rebning shan-sheripini hem yardemdiki qizghinliqimizni körsitish üçün uni yetküzüş xizmitide bolimiz;

²⁰ shundaq qilip biz bu mol sowghini mes'ul bolup yetküzüshte herqandaq ademning bizning üstimizdin töhmet qilmasliqi üçün éhtiyat qilimiz.

²¹ Chünki biz peqet Rebning aldidila emes, belki insanlarning köz aldidimu ishimizni durus qilishqa köngül bölüp kéliwatimiz. □ ■

□ **8:15** «Köp yiqhqanlarningkidin éship qalmidi, az yiqhqanlarningmu kemlik qilmidi» — «Mis.» 16:18. ■ **8:15** Mis. 16:18. □ **8:21** «Chünki biz peqet Rebning aldidila emes, belki insanlarning köz aldidimu ishimizni durus qilishqa köngül bölüp kéliwatimiz» — Tewrat, «Pend.» 3:4ni körüng. ■ **8:21** Rim. 12:17.

²² Biz yene ular bilen bille köp ishlarda intayin estayidilliqi nurghun qétim ispatlan'ghan qérindashni ewetmekchimiz; hazir uning silerge baghlighan zor ishenchi tüpeylidin uning intayin estayidilliqi téximu küchlük boldi.

²³ Titus toghruluq soallar bolsa u méning hemrahim we xizmitinglarda bolghan hemkarimdur; bashqa ikki qérindashimiz bolsa, ular jamaetlarning elchiliri, Mesihning shan-sheripidur.

²⁴ Shunga, jamaetlarning köz aldida muhebbitlarning ispatini, shundaqla bizning silerdin pexirlinishlirimizning bikar emeslikini ulargha körsitinglar.

9

Sowni teyyarlash – séxiy bolushqa ündesh

¹ Chünki muqeddes bendilarning bu yardem xizmiti toghruluq silerge yene yézishimning hajiti yoq.■

² Chünki men silerning bu ishqa qattiq bel baghlighiniglarni bilimen; men bu toghruluq: Axayadikiler ötken yildin béri xeyr-sediqe bérishke teyyar turuwatidu, dep Makédoniyediki *qérindashlarga* pexirlinip maxtap kelmektimen, shuning bilen silerning qizghinliqinglar ularning köpinchisining *xeyr-sediqe bérishige* türtke boldi.□

■ **9:1** Ros. 11:29; Rim. 15:26; 1Kor. 16:2; 2Kor. 8:4. □ **9:2** «men bu toghruluq: Axayadikiler ötken yildin béri xeyr-sediqe bérishke teyyar turuwatidu, dep ... pexirlinip maxtap kelmektimen» – Korint shehiri Axaya ölkiside idi.

³ Lékin qérindashlarni ewetishtiki meqsitim silerning toghranglarda pexirlinip maxtishimning bu ishlarda bihude ish bolup qalmasliqi, silerning déginimdek teyyar bolup turushunglar üçündür.□

⁴ Mubada Makédoniyedikiler men bilen bille barghinida, siler teyyarliqsiz bolsanglar, bu ishENCHIMIZ wejidin biz xijaletke qaldurulimiz, siler sözsiz shundaq bolisiler.

⁵ Shu sewebtin men qérindashlardin yéninglarga bérip silerdin bu wede qilghan xeyrlik ishni aldin'ala teyyarlap püttürüşhini ötünüshni zörür dep hésablidim; shundaqla bu silerdin birer nerse ündüriwélish bolmisun, belki méhribanliqinglardin bolsun.

⁶ Emma buni *eslenglar*: Béxilliq bilen az térighan az alidu, ochuq qolluq bilen térighini mol alidu.□ ■

⁷ Her adem héch qiynilip qalmay yaki mejburen emes, belki öz könglide pükkiniche bersun; chünki Xuda xushalliq bilen bergüchini yaxshi köridü.■

⁸ Emma Xuda herbir iltipat-shapaetni silerge éship tashturushqa qadirdur; shuning bilen siler herdaim herterepte her éhtiyajqa teyyar quwwetlinisiler, kengrichilikte turup qolliringlar herxil güzel ishqa yétidu.□

⁹ *Muqeddes yazmilarda* pütülginidek: — «U öziningkini tarqatqan,

□ **9:3 «qérindashlarni ewetishtiki meqsitim...»** — «qérindashlar» yeni Titus hem yuqirida tilgha élin'ghan ikki qérindash. □ **9:6**

«ochuq qolluq bilen térighini mol alidu» — yaki «beriketlep térighini beriketlinip alidu». ■ **9:6** Pend. 11:24; Gal. 6:7. ■ **9:7**

Mis. 25:2; 35:5; Qan. 15:7; Rim. 12:8. □ **9:8 «kengrichilikte turup**

qolliringlar herxil güzel ishqa yétidu» — «kengrichilikte turup» grék tilida «éship tashqinlinip» dep ipadilinidu.

U yoqsullargha sediqe bergen;
Uning heqqaniyliqi menggüğe turidu». □ ■

¹⁰ Emdi tériğhuchigha tériğhili uruq, yégili nan ata qilghuchi silerning tériydighan uruqliringlarni teminlep mol qilidu, heqqaniyliqinglarning hosul-méwilirini köpeytidu. □

¹¹ Shuning bilen siler herqandaq ehwalda qoli ochuq bolushqa her terepte béyitilisiler, shuningdek bu ish biz arqiliq Xudagha köp teshekkürlerni élip baridu; □

¹² chünki bu xeyrlik xizmetni ada qilish peqet muqeddes bendilerning hajetlirini qandurupla qalmay, köp kishilerning Xudagha yetküzgen teshekkürlirini éship tashturidu. □

¹³ Bu yadem xizmiti özliringlarning Mesihning xush xewirini étirap qilishinglardiki méwe bolghan itaetmenlikinglarga delil-ispat bolidu,

□ **9:9** «U öziningkini tarqatqan, u yoqsullargha sediqe bergen; uning heqqaniyliqi menggüğe turidu» — «Zeb.» 112:9. ■ **9:9** Zeb. 112:9.

□ **9:10** «Emdi tériğhuchigha tériğhili uruq, yégili nan ata qilghuchi silerning tériydighan uruqliringlarni teminlep mol qilidu,...» — «tériydighan uruqliringlar» herxil köchme menide bolup, «hajetmenlerge téximu merdlikBilen xeyrlik qilish pursetliri», «bashqilargha yaxshiliq qilish pursetliri» dégendek menilerni öz ichige alidu. Bularning «méwiliri» bolsa, bashqilarni étiqadqa keltürüş, étiqadchilarni righbetlendürüş qatarliq herxil ésil netijilerni körsitidu — 11-12-ayetni körüng. □ **9:11** «Shuning bilen siler herqandaq ehwalda qoli ochuq bolushqa her terepte béyitilisiler, shuningdek bu ish biz arqiliq Xudagha köp teshekkürlerni élip baridu» — iane Yérusalémdiki étiqadchilargha tapshurulghanda, ular Xudagha köp teshekkür bildüridu, elwette, shundaqla bashqa jamaetlermu u ishni anglap shundaq qilidu.

□ **9:12** «bu xeyrlik xizmetni ada qilish» — «ada qilish» mushu yerde grék tilida: «(kahinlar) qurbanliq qilghandek ada qilish».

shundaqla silerning mushu *hajetmen* bendilerge, shundaqla barliq ademlerge körsetken ochuq qolluq séxiyliqlardin ular Xudani ulughlaydu.

¹⁴ We Xudaning silerde tashqinlatqan ajayib méhir-shepqi tüpeylidin, ular siler üçün dua-tilawet qilghinida, ular silerge telpünüp qattiq séghinip esleydu. □

¹⁵ Uning til bilen ipadiligüsiz ajayib sowghisi üçün Xudagha teshekkür bolghay!

10

Pawlusning rosulluq hoquqini aqlishi

¹ Emma özüm, siler bilen bille bolghanda muamilisi yumshaq, lékin silerdin ayrilghanda silerge qarita qattiq qolluq dep qaralghan menki Pawlus Mesihning yuwash-möminliki we ulayimliqi bilen silerdin ötünümen, □

² — shuni telep qilimenki, yéninglarga barghinimda, bizni «etler boyiche mangghanlar!» dep

□ **9:14** «we Xudaning silerde tashqinlatqan ajayib méhir-shepqi tüpeylidin, ular siler üçün dua-tilawet qilghinida, ular silerge telpünüp qattiq séghinip esleydu» — «Rim.» 15:26-27din körüniduki, Korinttiki (Axayadiki) jamaetler Pawlusning ötünüşirini axir qobul qilib chong iane topla, Yérusalémgha ewetkenidi. □ **10:1** «Mesihning yuwash-möminliki we ulayimliqi bilen...» — shu dewrdiki herbiy ishlarda «yuwash-möminlik hem ulayimlik» dégenlik «kengchilik hem rehimdillik» dégen bashqa meninimu bildüridu.

guman bilan qaraydigan bezilerga qarita oylighinimdek qattiq qolluq qilishqa méni mejbur qilmanglar;□

³ gerche biz insaniy etlerde yürsekmu, biz etler boyiche jeng qilmaymiz.□

⁴ Chünki jeng qorallirimiz etke tewe qorallar emes, belki Xuda teripidin qorghan-istihkamlarni gumran qilish küchige ige qilin'ghan qorallardur;□ ■

⁵ biz ular bilan bes-munazirilerni we Xudani tonushqa qarshilishishqa turghan herqandaq hakawur tosalghuni gumran qilimiz, shundaqla herbir oy-xiyallarni Mesihke béqindurup itaet qilishqa keltürimiz;□

⁶ siler toluq itaet qilghandin kéyin, *aranglarda* qandaq itaetsizlik qalghan bolsa bularni jaza-

□ **10:2** «bizni «etler boyiche mangghanlar!» dep guman bilan qaraydigan bezilerga qarita oylighinimdek qattiq qolluq qilishqa méni mejbur qilmanglar» — oqurmenlerge ayan boliduki, «etler boyiche mangghanlar» dégen ibare, «insaniy (Xudaningki emes, belki gunahkarlarning) köz-qarashlar boyiche mangghanlar»ni bildüridu. □ **10:3** «gerche biz insaniy etlerde yürsekmu, biz etler boyiche jeng qilmaymiz» — ayettiki «jeng» eng muhim jeng, yeni rohiy jengni körsitidu, elwette. «Etler boyiche» yuqiriqi izahatni körüng. Menisi: «Bu dunyada yashisaqmu, bu dunyaning arzu-hewesliri boyiche yashaydiganlardek (rohiy) jeng qilmaymiz». □ **10:4** «Chünki jeng qorallirimiz etke tewe qorallar emes, belki Xuda teripidin qorghan-istihkamlarni gumran qilish küchige ige qilin'ghan qorallardur» — «etke tewe qorallar» bolsa bu dunyagha xas qorallar, yeni qilich, oqya qatarliqlarni körsitidu. ■ **10:4** Yer. 1:10; Ef. 6:13-18. □ **10:5** «bes-munaziriler» — yaki «bid'et sepsetiliri».

lashqa teyyarmiz. □

⁷ Siler peqet kóz aldinglardiki ishlarghila qaraydikensiler. Eger birsi özini Mesihke tewemen dep qarisa, u yene shuning üstige oylansunki, u Mesihke tewe bolghinigha oxshash, bizmu Uningha tewedurmiz. □

⁸ Chünki, Reb teripidin silerni nabut qilish üçün emes, belki étiqadinglearni qurush üçün bizge amanet qilin'ghan hoquqimiz toghruluq téximu köp ziyadirek maxtansammu, buningda héch yerge qarap qalmaymen;

⁹ emdi men peqet xetlerdila silerni qorqatmaqchi emesmen;

¹⁰ chünki beziler: «Uning xetliri derweqe wezinlik hem küchlük; lékin u yétip kelgende salapetsiz, gépining tutami yoq bolidu» déyishidu.

¹¹ Emdi bundaq xiyal qilghuchilar shuni bilip qoysunki, biz yiraqta bolghinimizda xetlerdiki sözimiz qandaq bolghan bolsa biz yétip barghinimizda emeliyitimizmu shundaq bolidu.

¹² Chünki biz özimizni özini qaltis chaghlaydighanlar bilen bir qatargha qoyushqa yaki ular bilen sélishturushqa pétinmaymiz; shundaq kishiler özlirini özlirining ölchimi bilen ölchep, özlirini özliri bilen sélishturidighan bolup, heqiqeten eqilsizlardindur. ■

□ **10:6** «siler toluq itaet qilghandin kéyin» — 5-ayette éytilghandek, Mesihke itaet qilish, elwette. «aranglarda **qandaq itaetsizlik qalghan bolsa bularni jazalashqa teyyarmiz**» — «jazalashqa teyyar» toghruluq 13:2-3 we izahatni körüng. □ **10:7** «Siler peqet kóz aldinglardiki ishlarghila qaraydikensiler» — bashqa birxil terjimisi: «Köz aldidiki ishlargha obdan qarap béqinglar!». ■ **10:12** 2Kor. 3:1; 5:12.

¹³ Biz emdi özimizge békitilgen ölchemdin halqip maxtinip yürginimiz yoq. Biz belki hemmini ölchigüchi Xuda bizge békitken xizmet dairisidiki ölchem, yeni silerning *xizmitinglarchimu* yétidighan ölchem bilen pexirlinimiz. □ ■

¹⁴ Chünki ölchimi silerning xizmitinglarcha yetmeydighan kishilerdek, *xizmitinglarda bolghinimizda* dairimizdin halqip ketmeymiz, chünki biz Mesihning xush xewirini yetküzüshte *birinchi bolup* yéninglarchimu kelduq.

¹⁵ Biz xizmet dairimizdin halqip, bashqilarning singdürgen japa-ejirliri bilen maxtan'ghinimiz yoq; lékin biz silerning iman-étiqadinglar öskenséri aranglardiki xizmitimiz bizge békitilgen dairimiz ichide téximu ziyade kéngeytilsun dep ümid qilimiz;

¹⁶ shundaq bolghanda, biz silerdin téximu yiraq yerlerge xush xewerni yetküzüp jakarlaydighan bolimiz; teyyargha heyyar bolup, bashqilarning dairisidiki xizmet ejri bilen maxtinish bizge yat. □

¹⁷ Emma «Pexirlinip maxtighuchi bolsa Rebdin pexirlinip maxtishi kérek!». □ ■

□ **10:13** «Biz emdi özimizge békitilgen ölchemdin halqip maxtinip yürginimiz yoq» — «özimizge békitilgen ölchem» — demek, Xuda Pawlus we Barnabasqa xush xewer jakarlashtiki hemde jamaetlerni qurustiki xizmetning dairisini békitken ölchem. «silerning *xizmitinglarchimu yétidighan ölchem*» — grék tilida «silerge yetken ölchem». ■ **10:13** Ef. 4:7. □ **10:16** «teyyargha heyyar bolup, bashqilarning dairisidiki xizmet ejri bilen maxtinish bizge yat» — Korintiki jamaet arisidiki «saxta rosullar» del shundaq ish qiliwatatti, ular Pawlus ejir singdürgen Korintliqlardin «bizning ejrimiz» dep maqtanmaqta idi. □ **10:17** «Pexirlinip maxtighuchi bolsa Rebdin pexirlinip maxtishi kérek!» —

«Yer.» 9:24. ■ **10:17** Yesh. 65:16; Yer. 9:22-23; 1Kor. 1:31.

18 Chünki özini teripligüchi emes, belki Reb teripligen kishi heqiqeten layaquetliktur.■

11

Özini «rosul» dep ativalghanlardin hézi bolunglar!

¹ *Maxtan'ghan* bu azghine exmeqliqimgha sewrchan bolghaysiler! Emdi siler manga sewrichanliq qilip kéliwatisiler.

² Chünki men Xudadin kelgen otluq muhebbet bilen silerni *azdurushlardin* heset qilimen; chünki qizni bir ergila yatliq qilghandek, men silerni Mesihkila pak qiz süpitide hazir bolushqa wedileshtürgenmen.■

³ Emma yilan Hawa'animizni hiyligerliki bilen azdurghandek, oy-könglünglar Mesihke baghlan'ghan semimiy, sap wapaliqtin ézip bulghinishi mumkin dep ensireymen.■

⁴ Chünki birsi kélip biz silerge héch jakarlap baqmighan bashqa bir Eysani jakarlisa, yaki qelbinglardin orun bergen Rohning ornigha bashqa bir rohqa orun bersenglar we siler qobul qilghan xush xewerdin bashqa bir «xush xewer»ni qobul qilsanglar, siler bu ishlargha ajayib sewr-taqet

■ 10:18 Pend. 27:2. ■ 11:2 Law. 21:13. ■ 11:3 Yar. 3:4; Yuh. 8:44.

bilen ötüwérishinglar mumkin! □ ■

⁵ Halbuki, men özümni herqandaq ishta ashu «qaltis ulugh rosullar»din kem sanimaymen! □

⁶ Gerche méning gep-sözlirim addiy bolsimu, bilim jehette men undaq emes; biz qiliwatqan herbir emellirimizde buni silerge her jehettin ispatlap roshen qilduq. □

⁷ Emdi men silerni kötürölsun dep özümni töwen tutup, Xudaning xush xewirini heq telep qilmay

□ **11:4** «Chünki birsi kélip biz silerge héch jakarlap baqmighan bashqa bir Eysani jakarlisa, yaki qelbinglardin orun bergen Rohning ornigha bashqa bir rohqa orun bersenglar we siler qobul qilghan xush xewerdin bashqa bir «xush xewer»ni qobul qilsanglar, siler bu ishlargha ajayib sewr-taqet bilen ötüwérishinglar mumkin!» — bu intayin tenilik, kinayilik kinay gep, elwette. Pawlus ularning ehwalidin xéli ensiwiatidu. «Siler bu ishlargha ajayib sewr-taqet bilen ötüwérishinglar mumkin!» dégenning bashqa birxil terjimisi «Siler shuninggha sewr-taqet bilen ötüwérensilerkin deymen!». ■ **11:4** Gal. 1:8. □ **11:5** «Halbuki, men özümni herqandaq ishta ashu «qaltis ulugh rosullar»din kem sanimaymen!» — «qaltis ulugh rosullar» shübhisizki, intayin kinayilik, hejwiwiy gep. Bezi alimlar, bu sözler heqiqiy ulugh rosullar (Pétrus, Yuhanna, Yaqup qatarliqlar)ni körsitidu, dep qaraydu. Pikrimizche Pawlus Korinttiki jamaetke özlirini «rosul» dep tonushturghan bezibir aldanchilarni körsitidu. Mushu kishiler özining (yeni Pawlusning) rosulluq hoquqini yoqqa chiqarmaqchi. 12-33-ayetler we 12:11-ayet bu nuqtini ispatlaydu. □ **11:6** «Gerche méning gep-sözlirim addiy bolsimu,..» — mushu ibare adette «nutuq sözleshke terbiyilenmigen» kishini körsitidu.

jakarlap gunah qildimmu? □ ■

⁸ Men silerning xizmitinglarda bolushqa bashqa jamaetlerdin bulap-talap, ularning yordimini qobul qildim. □ ■

⁹ Siler bilen bille bolghan waqitirimda, hajetmen bolghan bolsammu, men héchkimge éghirimni salghan emes (chünki Makédoniyedin kelgen qérindashlar méning kem-kütemni toluqlap berdi); herqandaq ishta özümni silerge yük bolup qélishdin saqlap keldim we buningdin kéyinmu shundaq qilimen. ■

¹⁰ Mesihning heqiqiti mende rast bolghandek, Ax-aya yurtlirida héchkimmu méni mushu maxtinishtin tosuydu! □

¹¹ Néme üçün? Silerni yaxshi körmigenlikim üçünmu?! Xuda bilidu!

□ **11:7** «Emdi men silerni kótürülsun dep özümni töwen tutup, Xudaning xush xewirini heq telep qilmay jakarlap gunah qildimmu?» — Pawlus étiqadchilargha öz éghirini salmasliq üçün, öz hünirige tayinip, turmushini qamdighan (9-ayetni körüng). Biraq beziler (bolupmu «saxta rosullar») «Pawlus heqiqiy rosul bolghan bolsa, étiqadchilarning iqtisadiy yordimige tayan'ghan bolatti» dep, uni rosul emes dep inkar qilghanidi. ■ **11:7** 1Kor. 9:12. □ **11:8** «Men silerning xizmitinglarda bolushqa bashqa jamaetlerdin bulap-talap, ularning yordimini qobul qildim» — «...bashqa jamaetlerdin bulap-talap» — bu yene tenilik, kinayilik gep, elwette. Pawlus Korint shehiride xush xewerni yetküzgenge bashqa jamaetlarning köpligen iqtisadiy yordimige muyesser bolup (9-ayetni körüng), Korintliqlarni guman sözliridin xijaletke qaldurush üçün shundaq deydu. ■ **11:8** Ros. 20:33; 2Kor. 12:13; 1Tés. 2:9; 2Tés. 3:8. ■ **11:9** Fil. 4:15. □ **11:10** «héchkimmu méni mushu maxtinishtin tosuydu!» — «mushu maxtinish(im)» bolsa, Pawlus Korintliqlardin héch heq telep qilmay ulargha xush xewer yetküzgenidi.

12 Lékin *bizge oxshash hésablinish* pursitini izdigüchilerning pursitini mehrum qilish üçün, shuningdek ular maxtinidighan ishlarda heqiqeten bizge oxshash bolsun dep, men néme qiliwatqan bolsam shuni qiliwérimen. □

13 Chünki bundaq kishiler saxta rosullar, aldamchi xizmetkarlar, Mesihning rosullirining qiyapitige kiriwalghanlardur.

14 Bu ish ejoblinerlik emes, chünki Sheytan özimu nurluq bir perishtining qiyapitige kiriwalidu.

15 Shunga uning xizmetchiliriningmu özlirini heqqaniyliqning xizmetchiliri qiyapitige kirgüziwélishi ejoblinerlik ish emes; lékin ularning aqiwiti özlirining ishligenlirige layiq bolidu.

Heqiqiy rosullarning tartqan japaliri — «saxta rosullar» undaq emes!

16 Yene shuni éytimenki, héchkim méni exmeq dep hésablimisun; hetta eger méni shundaq dep qarisanglarmu, emdi mendek exmeqni sewr qilip qobul qilghaysiler, shuning bilen özümmu azghine maxtiniwalay. □

□ **11:12** «men néme qiliwatqan bolsam shuni qiliwérimen» — démek, Pawlusning heq almay xush xewerni xalis yetküziwatqanliqi. U shundaq qiliwerse, «saxta rosullar» özlirini Pawlus we hemkarliri bilen sélishturalmay qalidu. Emeliyette Pawlusning: «ular maxtinidighan ishlarda heqiqeten bizge oxshash bolsun» déginide özining ularning towa qilip, heqiqeten Xudaning xizmitide bolushigha heqiqiy tilekdash bolghanliqini ipadileydu. □ **11:16** «shuning bilen özümmu azghine maxtiniwalay» — saxta rosullarning maxtinishliri xéli köp idi. 18-ayetni körüng.

17 Méning hazir bularni sözlishim Reb teripidin emes, belki özümning exmeqlerche yüreklik po étip maxtinishim, xalas.

18 Nurghun ademler insanlarche po étip maxtan'ghandikin, menmu maxtinip baqay. ■

19 Chünki özünglar shunche dana bolghandin kéyin, siler exmeqlerge sewr-taqet qilishqa razi bolisiler! □

20 Mesilen birsi silerni qul qiliwalsa, birsi silerni yutuwalsa, birsi silerdin nep alsa, birsi aldinglarda chongchiliq qilsa yaki yüzünglarga kachat salsa, siler uninggha yol qoyisiler. □

21 Epsus, nomus qilip éytimenki, biz undaq ishlargha ajizliq qilduq! Emma ular birer ishta maxtinishqa pétin'ghan yerde (exmeqlerche sözlewatimen!) menmu shu ishta *maxtinishqa* pétinimen. □ ■

22 Ular ibraniylarmu? Menmu shundaq. Ular

■ **11:18** 2Kor. 10:13; 12:5, 6. □ **11:19** «chünki özünglar shunche dana bolghandin kéyin, siler exmeqlerge sewr-taqet qilishqa razi bolisiler!» — bu jümle belkim Pawlusning bu xétide eng kinayilik gépi, eng küchlük tapa-tenisi bolushi mumkin. Ular bashqilarning «exmeqliq»igha shunche sewr-taqetlik bolghan yerde, (20-ayet) Pawlusning «pexirlinishiliri»ge sewr-taqetlik bolushi kérekqu! □ **11:20** «mesilen birsi silerni qul qiliwalsa, birsi silerni yutuwalsa, birsi silerdin nep alsa, birsi aldinglarda chongchiliq qilsa yaki yüzünglarga kachat salsa, siler uninggha yol qoyisiler» — Pawlus mushu saxta rosullarni, ularning ichidiki zeherni sökmekchi. □ **11:21** «Epsus, nomus qilip éytimenki, biz undaq ishlargha ajizliq qilduq!» — bu yene tapa-tene, kinayilik gep, elwette. Pawlus hergiz ademlerdin nep élip bozek qilmaqchi bolghan emes. «Ajizliq» dégenlik yene belkim ulargha Pawlusning ular bilen bille bolghan waqtidiki téni ajizliqini eslitish üçün éytilidu. (12:7-10ni körüng). ■ **11:21** Fil. 3:4.

Israillarmu? Menmu shundaq. Ular Ibrahimning neslimu? Menmu shundaq. ■

²³ Ular Mesihning xizmetkarlirimu? (men eqildin azghanlardek sözlewatimen!); men téximu shundaq; ziyade köp zoruqup ishlidim, intayin köp der-rilendim, intayin köp qétim qamaldim, köp qétim ölüm xewplirige duch keldim; □ ■

²⁴ Yehudiylarning «bir kem qiriq qamcha» jaza-sigha besh qétim tartildim, □ ■

²⁵ üç qétim tikenlik qamcha jazasini yédim, bir qétim chalma-késekk qilindim, üç qétim kéme ha-disisige uchridim, bir kéche-kündüzni déngizda ötküzdüm. □ ■

²⁶ Daim seperlerde bolimen; deryalarning xew-plirini, qaraqchilarning xewplirini, yurtdashlir-imning xewplirini, yat elliklarning xewplirini, sheherning xewpini, bayawanning xewplirini, déngizning xewplirini, saxta qérindashlar arisidiki xewplirini bashtin kechürdüm;

²⁷ emgekler we japa ishlarda zoruqup, pat-pat tüneklerde, achliqta we ussuzluqta, daim roza tutushlarda, soghuqlarda we yéling-yalingachliqta

■ **11:22** Ros. 22:3. □ **11:23** «ular **Mesihning xizmetkarlir-imu? (men eqildin azghanlardek sözlewatimen!)**» — ular (saxta rosullar) Mesihning xizmetkarliri emes, elwette. Emma ular daim özlirini shundaq körsetmekchi bolidu. ■ **11:23** Ros. 9:16; 21:11; 1Kor. 15:10; 2Kor. 6:4. □ **11:24** «Yehudiylarning «bir **kem qiriq qamcha**» jazasigha besh qétim tartildim,...» — démek, ottuz toqquz qamcha jazalinishi. Tewrat, «Qan.» 25:3ni körüng.

■ **11:24** Qan. 25:3. □ **11:25** «**üch qétim tikenlik qamcha jazasini yédim**» — «tikenlik qamcha jazasi» Rim hökümiti teripidin bolsa kérek idi. «Ros.» 16:22de bir qétim xatirilen'gen. «Mat.» 27:26diki izahatni körüng. ■ **11:25** Ros. 14:19; 16:22; 27:9,41.

yürüp keldim. □

²⁸ Bu sirttiki ishlardin bashqa, ich-baghrimda barliq jamaetler üçün her küni üstümni bésip kéliwatqan ghemlerni yewatimen. □ ■

²⁹ Herkim ajizlisa, men ajizlimidimmu? Herkim ézip putlashqan bolsa, men örtenmidimmu?! □ ■

³⁰ Emdi eger maxtinisim zörür bolsa, öz ajizliqimni körsitidighan ishlar bilen maxtinimen.

³¹ Reb Eysaning Xuda-Atisi, menggü teshekkür-medhiyilerge layiq Bolghuchigha ayanki, men yalghan éytmidim. ■

³² Demeshq shehiride padishah Arétasning qol astidiki waliy méni tutush üçün, pütün Demeshq shehirini qattiq teqib astigha alghanidi. ■

³³ Lékin men sépildiki bir kamardin séwet bilen peske chüshürülüp, uning qolidin qutulup qachtim. □

□ **11:27** «pat-pat tünelerde» — démek «pat-pat tünep dua qilishlarda». Bashqa birxil terjimisi «uyqusizliqlarda». □ **11:28** «bu sirttiki ishlardin bashqa...» — bashqa birxil terjimisi: «bu ishlardin tashqiri,...». ■ **11:28** Ros. 20:18. □ **11:29** «herkim ajizlisa, men ajizlimidimmu?» — «kim ajizlisa» — étiqad teripide ajizlash, démek. «Menmu ajizlidim» — Pawlus ajizlighan kishi üçün dua qilghanda kemterlik bilen özini uning bilen birdek qilip, özini uning ornigha qoyghandek bolidu. Buninggha misalni Musa peyghemberning Israil üçün bolghan dua-tilawetliridin körüng («Mis.» 32:30-32). ■ **11:29** 1Kor. 8:13. ■ **11:31** Rim. 1:9; 9:1; 2Kor. 1:23; Gal. 1:20; Fil. 1:8; 1Tés. 2:5. ■ **11:32** Ros. 9:24. □ **11:33** «Lékin men sépildiki bir kamardin séwet bilen peske chüshürülüp, uning qolidin qutulup qachtim» — heqiqiy rosullar ömrinde anche rahat körmeydu; Pawlus buningdin yene bir misal körsitidu.

12

Pawlusqa kelgen wehiyler

¹ *Epsus*, maxtinivérishning zörüriyiti bar. Gerche uning paydisi bolmisimu, men Rebdin kelgen alamet körünüşler we wehiyler üstide toxtilay.

² Mesihde bolghan bir ademni tonuymen; u on töt yil ilgiri (tende bolghan haldimu, yaki tendin tashqirimu bilmeymen, Xuda bilidu) üçinchi qat asman'gha kötürüldi. □ ■

³ Men shundaq bir kishini bilimen (tende bolghan haldimu, yaki tendin tashqirimu bilmeymen, Xuda bilidu) —

⁴ u jennetke kötürülüp, shu yerde til bilen ipadiligili bolmaydighan, insanlarning déyishi men'i qilin'ghan ajayip ishlarni anglidi.

⁵ Shundaq bir adem bilen maxtinimen, özüm heqqide bolsa ajizliqmdin bashqa birer ish bilen maxtanmaymen. □

⁶⁻⁷ Hetta maxtinay désemmu exmeq hésablanmaymen; chünki men heqiqetni éytqan bolattim; emma birsi mende körginidin yaki men toghruluq anglighinidin méni (manga ashkarilan'ghan wehiylerning ghayet zor

□ **12:2 «Mesihde bolghan bir ademni tonuymen»** — bu adem del Pawlusning özi bolup, u Xuda uningha bergen wehiy we ghayibane alametler bilen maxtinishni qilche xalimighan bolup, özi töwen tutushqa tiriship, özi toghruluq «men» démey, «üchinchi shexste» sözleydu. «**u on töt yil ilgiri ... üçinchi qat asman'gha kötürüldi**» — Tewrat-injil boyiche, peqet üç asman bar. Birinchi «hawa», ikkinchi «alem boshluqi», üçinchisi Xudaning huzurining özidur. ■ **12:2** Ros. 9:3; 22:17; 1Kor. 15:8. □ **12:5 «özüm heqqide bolsa ajizliqmdin bashqa birer ish bilen maxtanmaymen»** — «ajizliqmdin» grék tilida «ajizliqlirimdin».

ulughluqi tüpeylidin) yuqiri oylap qalmisun dep özümni maxtinishtin yighdim. Mushu wehiylarning zor ulughluqi tüpeylidin körenglep ketmeslikim üçün etlirimge sanjilghan bir tiken, yeni méni urup tursun dep Sheytanning bir elchisi manga teqsim qilin'ghan; buning meqsiti, méning körenglep ketmeslikim üçündür.□

⁸ Buning toghrisida u mendin ketsun dep Rebge üç qétim yéлиндим;

⁹ lékin U manga: «Méning méhir-shepquitim sanga yéterlik; chünki Méning küch-Qudritim insanning ajizliqida toluq emelge ashurulidu» — dédi. Shunga men Mesihning küch-qudriti wujudumda tursun dep ajizliqlirimdin maxtinishni téximu xushluq bilen talliwalimen;

¹⁰ shunga men Mesih üçün ajizliqlarni, haqaretlerni, qiyinchiliqlarni, ziyankeshliklerni we azab-oqubetlerni xursenlik dep bilimen. Chünki qachan ajiz bolsam, shu chaghda küchlük bolimen.□

Pawlusning Korinttiki jamaetke köngül bölüshi

¹¹ Men *maxtinip* derweqe exmeq bolup qaldim! Lékin özünglar méni buninggha mejbur qildinglar.

□ **12:6-7** «mushu wehiylarning zor ulughluqi tüpeylidin körenglep ketmeslikim üçün etlirimge sanjilghan bir tiken ... manga teqsim qilin'ghan» — «tiken»ning köchme menisi bar, elwette. «... méni urup tursun dep Sheytanning bir elchisi manga teqsim qilin'ghan» — grék tilida «Sheytanning bir perishtisi». «elchi» we «perishte» dégenler emeliyette bir gep.

□ **12:10** «Chünki qachan ajiz bolsam, shu chaghda küchlük bolimen» — Pawlus ajiz bolghinida Mesihke téximu tayinidu, shuning bilen küchlük bolidu; hemmimizmu shundaq bolushimiz kérek.

Emeliyette eslide men siler teripinglardin teriplinishim kérek bolatti; chünki héch erzimes bolsammu, men héliqi «qaltis ulugh rosullar»din héch terepte héch ishta kem emesmen. ■

¹² Derweqe men aranglarda bolghan chaghda rosulning bésharetlik alametliri, hertereplik chidam-sewrchanliq ichide möjizilik alametler, karametler hem qudretlik möjiziler bilen emelde körsitilgen. ■

¹³ Silerni bashqa jamaetlardin qaysi terepte töwen orun'gha qoydum? — peqetla özümni silerning üstünglerge yük qilip artip qoymighinim bilenmu?! Méning bu adaletsizlikimni epu qilghaysiler! □ ■

¹⁴ Mana, hazir yéninglarga üçinchi qétim bérishqa teyyarmen, shuning bilen silerge héch yük éghirimni salghum yoq. Chünki izdiginim igilikinglar emes, belki özünglardur; perzentliri ata-anilar üçün emes, belki ata-anilar perzentliri üçün mal-mülük yighishi kérek. □ ■

¹⁵ Emdi jéninglar üçün igilikimdin xushluq bilen serp qilimen hemde özümni serp qilimen — gerche men silerni qanche söygenséri men shunche az

■ **12:11** 1Kor. 15:10. ■ **12:12** 1Kor. 9:2. □ **12:13**

«Méning bu adaletsizlikimni epu qilghaysiler!» — «adaletsizlik» intayin kinayilik, hejwiw gep, elwette — bu söz Pawlusning ulardin héch éqtisadiy yordem telep qilmay, ulargha xush xewerni heqsiz yetküzgenlikini körsitidu. Uning yuqirida esletkinidek, u Korintta xush xewerning xizmitide bolghinida, bashqa jamaetler uninggha yordem pulini ewitip berdi. ■ **12:13** 1Kor. 9:12; 2Kor. 11:9. □ **12:14** «Chünki izdiginim igilikinglar emes, belki özünglardur» — «izdiginim» — Injil, «Luqa» 19:10ni körüng.

■ **12:14** Ros. 20:33.

söyülsemmu. ■

¹⁶ Emdi shundaq bolghini bilen, men silerge héch yük bolghan emesmen; biraq héligerlik qilip, men silerni bablap qoydum! □

¹⁷ Ejeba, men silerge ewetken ademlerning birersi arqiliq silerdin nep aldimmu?!

¹⁸ Men Titusni silerning yéninglarga bérishqa ündidim we yene héliqi qérindashnimu uning bilen bille ewettim. Titusning silerdin nep élip baqqan yéri barmu? Biz ikkiylen oxshash bir rohta yüriwatmamduq? Bizning basqan izimiz oxshash emesmiken?

¹⁹ Yaki siler ezeldin bizni «Ular aldimizda özlirini aqlap kéliwatidu» dep oylawatamsiler? *Ish undaq emes.* Biz peqet Mesihde bolup Xuda aldida sözlewatimiz; qiliwatqan hemme ishlar, i söyümlüklirim, silerning étiqadinglarni qurush üçündür. □

²⁰ Chünki men yéninglarga barghinimda, silerning ümid qilghan yérimdin chiqmay qélishinglardin, özümningmu silerning ümid qilghan yéringlardin chiqmay qélishimdin, yeni aranglarda ghowgha-

■ **12:15** 2Kor. 6:12. □ **12:16** «men silerge héch yük bolghan emesmen; biraq héligerlik qilip, men silerni bablap qoydum!» — bizningche bu yene tapa-tene, intayin kinayilik gep. Pawlus Korintliqlarni rohiy jehettin quwwetlimekchi bolup, özi ularning éynigha barmay (Korintliqlar belkim uning yadem-xizmitini ret qilghan bolatti), belki özige oxshash bashqa köyümchan qérindashlarni öz ornigha ewetti (17-ayetni körüng). Lékin bashqilar mushu ayet: «beziler méni hiyligerlik qilip, yalghan sözlep, silerdin nep ündürüwalidu, déyiship yüridu» dep terjime qilidu. □ **12:19** «...silerning étiqadinglarni qurush üçündür» — grék tilida: «...silerni qurush üçündür». «Ademni qurush» toghruluq «Rimliqlargha»diki kirish söznu körüng.

jédel, hesetxorluq, ghezep-nepret, menmenchilik, töhmetxorluq, gheywetxorluq, tekebburluq we parakendichilikler bolarmikin dep ensireymen; ²¹ — bu qétim silerning yéninglarga barghinimda, aranglardiki gunah sadir qilib, taki bügün'ge qeder ötküzgen napakliq, buzuqluq we shehwaniy ishlardin téxi towa qilmighan nurghun ademlerning sewebidin Xudayim méni aldinglarda töwen qilib qoyarmikin, shularning qilmishliri tüpeylidin matem tutmay turalmaymenmikin, dep ensireymen. □

13

Axirqi agahlandurush we salamlar

¹ Bu yéninglarga üçinchi qétim bérishim bolidu. «Her bir höküm ikki-üch guwahchining aghzida ispatlinishi kérek». □ ■

²⁻³ Men ilgiri ikkinchi qétim yéninglarda bolghinimda burun gunah sadir qilghanlarga

□ **12:21** «Xudayim méni aldinglarda töwen qilib qoyarmikin...» — «aldinglarda», bashqa birxil terjimisi «siler tüpeylidin». Belkim ikkila xil terjimisi toghridur. «... téxi towa qilmighan nurghun ademlerning sewebidin Xudayim méni aldinglarda töwen qilib qoyarmikin, shularning qilmishliri tüpeylidin matem tutmay turalmaymenmikin, dep ensireymen» — Pawlus, Korintliqlarning téxi qet'iylik bilen towa qilib baqmighan gunahliri tüpeylidin yene xijil bolup qalimen, dep ensireydu. □ **13:1** «Her bir höküm ikki-üch guwahchining aghzida ispatlinishi kérek» — bu Tewratning sözi, shundaqla Tewrattiki we Injildiki muhim bir prinsiptur. «Chöl.» 19:15, «Mat.» 18:16, «1Tim.» 5:19ni körüng. ■ **13:1** Chöl. 35:30; Qan. 17:6; 19:5; Mat. 18:16; Yuh. 8:17; Ibr. 10:28.

hem qalghan hemminglarga shundaq éytqan, hazirmu silerdin néri bolsammu qaytidin aldin'ala agahlandurup éytimenki (siler Mesihning men arqiliq sözligenlikige ispat telep qilib kéliwatqininglar tüpeylidin), men barghinimda héchkimni ayimaymen; derweqe men arqiliq sözlewatqan Mesih silerge nisbeten ajiz emes, belki aldinglarda intayin qudretliktur;□

⁴ U derweqe ajizliqta kréstlen'gen bolsimu, lékin Xudaning qudriti bilen yenila hayat. Bizmu Uningda ajiz bolsaqmu, Xudaning silerge qaratqan qudriti bilen, Uninggha baghlinip hayat yashaymiz.□

⁵ Emdi özünglarni étiqadta barmu-yoq dep tekshürüp körünglar; özünglarni sinap béqinglar! Siler Eysa Mesihning özünglarda bolghanliqini (sinaqtin shallinip qalmisanglar!) bilip yetmemsiler?■

□ **13:2-3 «hazirmu silerdin néri bolsammu qaytidin aldin'ala agahlandurup éytimenki... men barghinimda héchkimni ayimaymen»** — «héchkimni ayimaymen»: Pawlus «1Kor.» 5-babta, éghir gunah sadir qilghan bir kishi üstidin «etliri halak qilinsun, shundaq bolghanda rohi Reb Eysaning künide qutquzular, dep Sheytan'gha tapshurulsun» dégen hökümni chiqarghan. Pawlus mushu yerde közde tutqini, gunahqa patqan kishiler oxshash hökümge uchrishi mumkin, démekchi. □ **13:4 «Bizmu Uningda ajiz bolsaqmu...»** — bu ajayib ibare toghruluq «qoshumche söz»imizni körüng. «...bizmu **Uningda ajiz bolsaqmu, Xudaning silerge qaratqan qudriti bilen, Uninggha baghlinip hayat yashaymiz**» — démek, rosullar sirttin qarighanda ajiz körünsimu (we belkim özlirini ajiz hés qilghan bolsimu) u Xudaning Korintliqlar arisida Öz qudrisini körsitidighanliqigha ishinidu, shuninggha ishenchi kamil bolup, «Biz shu qudret bilen xizmitinglarda küchlük bolimiz» dégendek bolidu. ■ **13:5** 1Kor. 11:28.

6 Emdi silerning bizning sinaqtin shallinip qalmighanliqimizni bilip qélishinglarni ümid qilimen.

7 Silerning héchqandaq rezillik qilmasliqinglar üçhün Xudagha dua qilimiz; bu, bizning sinaqtin ötti dep qarilishimiz üçhün emes – hetta sinaqtin ötmidi, dep qaralsaqmu, meyli – muhimi silerning durus bolghanni qilishinglar. □

8 Chünki biz heqiqetke qarshi héch ish qilalmaymiz; némila qilsaq u beribir heqiqetni ayan qilidu, xalas. □

9 Chünki biz ajiz bolsaqmu, silerning küchlük bolghininglardin shadlinimiz. Shuningdek biz yene shuninggha dua qilimizki, siler kamaletke yetküzülgeysiler. □

10 Silerning yéninglarga barghinimda Reb manga ghulitish üçhün emes, belki étiqadni qurush üçhün amanet qilghan hoquqimni ishlitip silerge qattiq qolluqni körsetmeslikim üçhün, men silerdin yi-

□ **13:7 «bu, bizning sinaqtin ötti dep qarilishimiz üçhün emes – hetta sinaqtin ötmidi, dep qaralsaqmu, meyli – muhimi silerning durus bolghanni qilishinglar»** — démek, Korintliqlar rezilliktin towa qilghan bolsa, Pawlus we hemkarlirining xizmiti ünümlük, méwilik we shereplik körünüshi mumkin – lékin Pawlusqa nisbeten, muhimi Korintliqlarning özlirining rohiy ehwalidur. Bu nahayiti ulugh söz toghruluq «qoshumche söz»imizni körüng.

□ **13:8 «Chünki biz heqiqetke qarshi héch ish qilalmaymiz; némila qilsaq u beribir heqiqetni ayan qilidu, xalas»** — bu intayin ehmiyetlik ayet toghruluq «qoshumche söz»imizni körüng. Bashqa birxil terjimisi: «Biz heqiqetke zit ishlarni qilmastin, heqiqet boyiche ish qilishimiz kérek». □ **13:9 «Chünki biz ajiz bolsaqmu, silerning küchlük bolghininglardin shadlinimiz»** — «küchlük» we «ajiz» rohiy terepte éytilghan, elwette.

raqta bolghinimda mushularni yazdim. ■

11 Eng axirda, qérindashlar, shadlininglar; kamaletke yetküzülünglar, righbet-tesellide kücheytilinglar; bir oy, bir pikirde bolunglar; inaq-xatirjemlikte ötünglar; we méhir-muhebbet we inaq-xatirjemlikning Igisi Xuda siler bilen bille bolidu. □ ■

12 Bir-biringlar bilen pak söyüşler bilen salamlishinglar. ■

13 Barliq muqeddes bendilerdin silerge salam.

14 Rebbimiz Eysa Mesihning shapaiti, Xudaning méhir-muhebbiti we Muqeddes Rohning hemrah-hemdemliki silerge yar bolghay!

■ **13:10** 2Kor. 10:8. □ **13:11** «righbet-tesellide kücheytilinglar» — mushu ibare grék tilida bir söz bilenla ipadilinidu. «méhir-muhebbet we inaq-xatirjemlikning Igisi Xuda» — grék tilida: «méhir-muhebbetning hem inaq-xatirjemlikning Xudasi» — démek, U méhir-muhebbet, xatirjemlik bergüchi hem Özi herdaim méhir-muhebbette we inaq-xatirjemlikte turghuchi Xudadir. ■ **13:11** Rim. 12:16,18; 15:5; 1Kor. 1:10; Fil. 2:2; Ibr. 12:14; 1Pét. 3:8 ■ **13:12** Rim. 16:16; 1Kor. 16:20; 1Tés. 5:26; 1Pét. 5:14.

Muqeddes Kalam (latin yéziq)
The Holy Bible in the Uyghur language, written in
Latin script

Copyright © 2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5